

Miljøgodkendelse § 12
af svinebruget Jakobsgård
Østerskovvej 4
8670 Låsby

Registreringsblad - Miljøgodkendelse

Landbrugets navn og beliggenhed	Østerskovvej 4, 8670 Låsby
Matrikel nr.	15 d Låsby By, Låsby m.fl.
Cvr. nr.	12569688
CHR nr.	10423
Ejer af ejendommen	Jørgen Jakobsen, Ersholtvej 17, 8670 Låsby
Driftsansvarlig	Jørgen Jakobsen
Brugstype	Slagtesvin, 453+227 DE/år, svarende til 15.800 +7.900 slagtesvin, 30-108 kg 453 DE inden for 2 år, de resterende inden for 5 år fra godkendelsesdatoen
Godkendelsesbetegnelse	§ 12
Tilsynsmyndighed	Skanderborg Kommune sagsnr. 08/24984
Godkendelses dato	01. september 2010
Tilsyn	Kommunen har, som tilsyns myndighed, ret til på et hvert tidspunkt at kontrollere om vilkårene i godkendelsen overholdes.
Næste revurdering af godkendelsen	år 2018

Indholdsfortegnelse:

Registreringsblad - Miljøgodkendelse	2
Indholdsfortegnelse:	3
Indledning	5
Vurdering:	5
Generelt:	5
Ikke-teknisk Resume	6
1. BESKRIVELSE AF ANSØGNINGEN	7
1.1 Baggrund for ansøgningen	7
1.2 Byggeri og produktion	7
1.3 Beskrivelse af markdriften	8
1.4 Forbrug og affald	9
1.5 Bedste tilgængelige teknik	9
Management	9
Foder	9
Staldindretning	10
Forbrug af vand og energi	10
Opbevaring/behandling	10
Udbringning	10
1.6 Alternative placeringer	11
2. VILKÅR FOR GODKENDELSEN	12
2.0 Generelt	12
2.1 Produktionsniveau	12
2.2 Placering og udformning af bygninger	12
2.3 Støjgrænser	12
2.4 Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand ved bygningerne	13
2.5 Affald	13
2.6 Lugt	14
2.7 Skadedyr og støv	14
2.8 Uheld	14
2.9 BAT	14
2.10 Ophør	14
2.11 Ammoniak	15
MARKDRIFTEN	15
2.12 Sædskifte og udbringning af gylle	15
2.13 Bræmmer	15
2.14 Egenkontrol	15
3. KOMMUNENS VURDERING	17
3.1 Naboer og ejendommens drift	17
Afstandskrav	17
Jord og grundvand ved bygningerne	17
Støj	17
Opbevaring af husdyrgødning	17
Affald	18
Lugt	18
Skadedyr og støv	19
Transporter	19

3.2 BAT (bedst anvendelige teknologi)	20
3.3 Landskabsinteresser	21
§ 22 – landzonetilladelse	21
Udpegninger med bred landskabelig interesse	21
3.4 Naturområder	22
Natura 2000	24
Bilag IV-arter	24
3.5 Overfladevand	25
Vandløb	25
Tange sø	26
Randers Fjord	26
Brabrand Sø, Årslev Engsø og Århus Bugt	26
Fosfor- og kvælstoftab fra markerne	27
3.5 Grundvand	27
4. OFFENTLIGGØRELSE	29
4.1 §12 ansøgning	29
4.2 Nabohøring	29
4.3 Offentliggørelse	30
4.4 Klagevejledning	30
LOVGRUNDLAG	31
Bilag:	
Situationstegning	
Udbringningsarealer	
Alternative placeringer	
Høringssvar fra Silkeborg kommune	
Kommentar til indlæg i nabohøringsfasen	
Beredskabsplan	

Indledning

Vurdering:

Skanderborg Kommune vurderer, at svinebruget ved at overholde lovgivningen og de stillede vilkår kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne væsentlig forurening.

Kommunen godkender i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 12, stk. 3 svinebruget beliggende Østerskovvej 4, 8670 Låsby med henvisning til de oplysninger, der er indkommet i sagen.

Godkendelsen omfatter denne ejendom samt de udbringningsarealer, der er omtalt (bilag 2).

Skanderborg Kommune har modtaget første version af ansøgning om miljøgodkendelse den 22. august 2008 og sidste version (ver. 6) 22. marts 2010.

Ansøgningen er udarbejdet af konsulent Carsten Nielsen, Patriotisk Selskab, Ørbækvej 276, 5220 Odense SØ.

Skanderborg Kommune har desuden været tilsyn på ejendommen den 4. juni 2009.

Generelt:

Godkendelsen omfatter de miljømæssige forhold, der er beskrevet i loven om miljøgodkendelse af husdyrbrug¹ og i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug², samt i vejledningen om tilladelse og miljøgodkendelse af husdyrbrug³, dvs. forhold af betydning for det eksterne miljø.

Ejeren er selv ansvarlig for at indhente øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser, herunder byggetilladelse fra kommunen.

Der gøres opmærksom på, at øvrig lovgivning, som ikke er nævnt i denne godkendelses vilkår - fx den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse - naturligvis også skal overholdes. Vilkårene i godkendelsen er som hovedregel kun stillet for de punkter, hvor tilsynsmyndigheden vurderer, at kravene skal være mere vidtgående end de generelle bestemmelser.

Inden etablering eller ændring af anlæg som fx. stalde, afløb eller anlæg til gødningsopbevaring, skal der indgives anmeldelse til kommunen. Der skal ligeledes indgives anmeldelse, inden der foretages ændringer af dyreholdet, driften eller udspretningsarealet. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen er godkendelsespligtig.

Der forekommer ikke oplag af stoffer i sådanne mængder, at virksomheden er omfattet af Risikobekendtgørelsen.

Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, det har fundet sted.

Godkendelsen bortfalder, såfremt første etape ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens dato, dvs. bygningerne stå færdige og den første del af dyreholdet sat ind. Anden etape skal være gennemført inden for 5 år efter godkendelsen er givet.

¹ Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, nr.294 af 31. marts 2009.

³ Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen. Tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (dec. 2006)

Såfremt bedriftens størrelse derefter har været på et lavere niveau i mere end 3 år, vil det tilladte maksimum blive vurderet på ny.

Ikke-teknisk Resume

På Østerskovvej 4 bygges et ny staldanlæg til i alt 680 DE i slagtesvin 30-108 kg, over fem år, fordelt i to etaper. Produktionen af de første 453 DE startes inden for 2 år efter miljøgodkendelsen er givet, og de sidste 227 senest 5 år efter miljøgodkendelsen er givet.

På nuværende tidspunkt er der en produktion på knap 166 DE i søer og smågrise på Østerskovvej 4. I de nye stalde indbygges et gylleforsuringsanlæg og ventilationssystemet bygges med et samlet afkast på hver stald. Afkasthøjden bliver 9 m.

For at kunne overholde lugtkravet til byzonen ved Låsby og til nærmeste nabo, samles afkastet fra ventilationen i staldene i ét stort afkast og det hæves til 9 m. Via en OML-beregning er det dokumenteret at disse to tiltag tilsammen betyder at lugtgene-kravene kan overholdes.

Via forsuring af gyllen mindskes ammoniakfordampningen, hvilket gør, at deposition af kvælstof på omkringliggende naturområder ikke udgør en væsentlig påvirkning.

Udbringningsarealerne afvander hovedsagligt til Lyngbygård Å. Ingen arealer støder direkte op til søer eller vandløb. Dermed er der ikke fare for overfladisk afstrømning af gylle til vandmiljøet.

I ansøgningen er beregnet et lille overskud af fosfor på markerne. Det vurderes, at overskuddet er så lille, sammenholdt med lave P-tal, at risikoen for tab af fosfor via udvaskning vurderes at være ikke-væsentlig.

Alle arealer ligger uden for nitratklasse-systemet. På den baggrund vurderes, at de generelle regler for landbruget er tilstrækkelige til at sikre miljøet.

En betydelig del af arealerne ligger inden for et særligt drikkevandsområde, som ligeledes er nitratfølsomt. Udvaskningen inden for sådanne områder må som minimum ikke stige, som følge af en udvidelse af produktionen. Det er sandsynliggjort i ansøgningen, at dette overholdes.

1. BESKRIVELSE AF ANSØGNINGEN

1.1 Baggrund for ansøgningen

Det ønskes at produktionen fremtidssikres. I dag produceres på tre mindre anlæg, disse vil ikke blive udviklet, men afviklet, når anlæggene er nedslidte. Dermed opnås stordrift fordele, og det forventes at kunne opnå bedre priser både på indkøb og salg af slagtesvin.

Over tid planlægges et generationsskifte og produktionen planlægges, så den umiddelbart kan overdrages til fortsat produktion.

1.2 Byggeri og produktion

Umiddelbart nord for bygningerne på Østerskovvej 4 ønskes de nye stalde bygget. De eksisterende stalde på Østerskovvej 4 udgår af driften. Staldene bygges med delvis spaltegulv og gylleforsuring.

Der bygges først to, siden en tredje stald. Hver af de nye stalde bliver ca. 100 m i længden, og 25 m i bredden. Gulvtypen bliver delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv).

I hver staldbygning skal der være produktionsplads til 2050 slagtesvin. Hver sti er 5 m dyb og 2,4 m bred, og der er plads til 15 slagtesvin, da foderkrybben er på 5 m og hvert dyr skal have 33 cm foderplads. $2050/15 = 136$ produktionsstier, hvortil kommer 8 aflastningsstier, i alt 144 stier.

Hver staldbygning er delt i 2 sektioner på langs og 2 sektioner på tværs, og hver sektion består af en midtergang med en sti på hver side.

Bredden af hver sektion er derfor 2 stier á 5m + gang á 1 m + ydermur og skillerum 0.35 m, i alt 11,35 m, derfor er totalbredden af bygningen 2 sektioner á 11,35 m = 22,7 m.

Længden af staldbygningen beregnes således: 144 stier i 4 rækker = 36 stier i længderetningen. 36 stier á 2,4 m = 86,4 m.

Oprindeligt var der indbygget yderligere sikkerhedskapacitet med 8 stier mere i hver staldbygning. Derved var stalden 4,8 m længere i den første indsendelse.

Bygningernes vægge bliver i jordfarver og taget grå eternit. Farven på murene tilpasses de eksisterende bygninger. Højden på afkastene bliver 9 m. Ventilationskastene samles i ét pr. staldbygning.

Produktion	Nuværende, antal/DE	Ansøgt, antal/DE
Søer	285/66,3	-
Smågrise 7-30 kg	11500/99,8	-
Slagtesvin	-	15.800+7.900, 30-108 kg /453+227
I alt, DE	166,13	453 + 227

Slagtesvinene fodres jf. normerne.

I ansøgningsmaterialet er regnet med reduktion af ammoniakfordampningen på 70 % som følge af gylleforsuringen, da der er bygges et delspalte gulv med 25-49 % fast gulv.

I forbindelse med udvidelsen bygges to nye gyllebeholdere, som i første omgang projekteres i tilknytning til de eksisterende bygninger på ejendommen.

Opbevaringskapacitet

Standardgødningens produktion for slagtesvin er 0,49 m³/svin, når der korrigeres for en afgangsvægt på 108 kg, bliver gødningsproduktionen på 0,545 m³/svin.

Første etape : 15.800 * 0,545 = 8.611 m³ + vask af maskiner 150 m³ = 8.761 m³

Anden etape : 7.900 * 0,545 = 4.306 m³

I alt kræves opbevaring til 13.067 m³ gylle – effekten af overdækning 600 m³ = 12.467 m³.

På Østerskovvej er i dag	1.800 m ³
Nye beholdere, 2*3.000	6.000 m ³
<u>Kapacitet i stalde</u>	<u>1.800 m³</u>
I alt	9.600 m ³

Dermed opfyldes kravet til opbevaringskapacitet for første etape. Kapaciteten giver 9,2 måneders opbevaring, når anden etape er gennemført.

Derudover er der ekstra opbevaringskapacitet på Østerskovvej 5, som vil kunne bruges, hvis vinteren bliver ekstraordinær lang.

Olietanke

Der findes ikke fyrings-olietanke på Østerskovvej 4. Staldene opvarmes med halmfyr. Der findes en tanke til dieselolie, som står på Ersholtvej 17.

1.3 Beskrivelse af markdriften

Der ejes og forpagtes 356,47 ha og der er indgået aftaler på 121,46 ha, i alt 477,93 ha. En række marker (204, 206, 206-2, 208, 219, 221, 227 og 207) ligger inden for bufferzone II, omkring naturarealer omfattet af § 7, herunder et aftaletalearealerne (300-4).

Inden for samme bedrift drives andre ejendomme, hvor der produceres 47,5, 64,2, og 95,0 alt 206,7 DE. Dette kræver som minimum et udbringningsareal på 147,6 ha. Disse arealer er også en del af godkendelsen.

Første etape 453 DE. Alle produktioner til sammen skal dermed bruge 471,2 ha.

Harmoniareal

Der er ansøgt om at producere 453 DE i første etape, sammen med produktioner på de andre ejendomme 207,6 DE, kræves et samlet udbringningsareal på 471,2 ha. 168,8 DE afsættes til aftalearealer, resten fordeles på ejede og forpagtede arealer. Det giver en udbringning på 1,4 DE/ha. Dermed overholdes harmonikravet.

Inden anden etape på 227 DE påbegyndes, indsendes oplysninger om udbringningsarealer, således disse kan blive godkendt, inden produktionen startes.

Sædskifte

Reference sædskiftet er S4 på langt den overvejende del af markerne. I ansøgningen er angivet, at sædskiftet vil være S2, hvilket vil sige ca. 50 % vinterkorn, 25 % vårkorn, 5 % ærter og 20 % vinterraps. Dermed er der 10 % mere vinterkorn og 10 % vinterraps mere i S2 sædskiftet, på bekostning af vårkorn.

1.4 Forbrug og affald

		Håndtering
Energi	Nuværende 210.000 Kwh Ansøgt 190.000 Kwh	I de nye stalde vil blive anvendt nyeste teknologi, så el-forbruget forventes at falde
Vand	Nuværende forbrug ca. 4.000 m ³ Ansøgt 9.500 m ³ , heraf 450 m ³ til vask af stalde. Ny vaskeplads ved nye stalde. Sanitært spildevand - uændret	
Fast affald	Rent træ – ca. 500 kg brændes i fyr Pap og papir – ca. 500 kg erhvervsaffald Tomme, rengjorte dunke, ca. 100 stk., erhvervsaffald Sække, ca. 350 stk. – erhvervsaffald Lysstofrør o.lign. ca. 100 stk. – kommunalt affaldssystem Metal opbevares på jorden, 2-3 t /år	Opbevares i eksisterende ladebygning
Olie – og kemikalie affald	-	Opbevaring sker på Ersholtvej 17
Medicinrester og kanyler		I aflåst rum i stalden
Døde dyr	På fastbund under kadaverkappe. Ved læhegnet indenfor indkørslen, ca. 300 stk /år	Afhentes to gange /uge

Olieforbruget er kun til markdrift. Der blev i 2007/08 brugt ca. 20.000 l olie til 255 ha. Forbruget vil formentlig stige til ca. 22.500, da der nu er flere ha.

1.5 Bedste tilgængelige teknik

Management

Der arbejdes på bedriften, på at gennemføre markarbejdet pløjefrit. Dette vil give en væsentlig besparelse på forbruget af diesellole.

Der føres journal over spredning af gødning, både handelsgødning og husdyrgødning.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, som vil blive udvidet til nye nye stalde.

Der udarbejdes uddannelses- og træningsprogrammer, således de ansatte er sikret de nødvendige kvalifikationer. Beredskabsplanen er tilgængelig i personalerummet. Hvis der er udenlandske ansatte, sikres at indholdet af beredskabsplanen er kendt for dem.

Foder

Der anvendes fytase i foderet, for at forbedre optagelsen af fosfor hos svinene, og tab af fosfor bliver dermed mindsket. I produktionen anvendes fase-fodring, der sikre at foderet optimeres til den aktuelle størrelse på svinene i stalden. Disse to tiltag vil reducerer tabet af fosfor via gødningen, i høringsudkastet til standardvilkår for slagtesvin, er det vurderet til en reduktion på ca. 1 kg P/ha.

Der anvendes allerede i dag fasefodring, på følgende måde: Fodring sker efter en foderkurve der løbende justeres i samarbejde med foderkonsulenten. Justeringen foregår hele tiden og den afhænger blandt andet af kvaliteten af de smågrise der sættes ind, her betyder genetikken meget for vækstpotentialet. Derudover vil det aktuelle sygdomsniveau have stor indflydelse på foderkurven. Hurtigt voksende svin skal have mere råprotein i foderet, og langsomt voksende mindre. Mængden af fytase afhænger udelukkende af mængden af råprotein, altså hvis der er mere råprotein i blandingen, er der også mere fytase.

Staldindretning

De nye stalde bygges med 25-49 % fast gulv. Der installeres overbrusningsanlæg i staldene. Der anvendes gylleforsuring i anlægget. Denne kombination giver 0,10 kg NH₃-N/slagtesvin, dette svarer til en reduktion af ammoniakfordampningen på 77 %.

Forbrug af vand og energi

Energi

Der vil blive brugt sparepærer overalt i de nye stalde, og der vil kun være fuldt lys i dagtimerne og ved fodring. Vinduer holdes rene, så naturligt lys, så vidt muligt udnyttes.

Der opsættes bevægelses sensorer på udendørs belysning, således det kun er tændt, når der er behov.

Al ventilation er temperaturreguleret, således ventilationen køres optimalt, både med hensyn til temperatur i stalden og el-forbrug. Der kører med Multistep-princippet, hvilket giver en besparelse på 50-70 % i forhold til traditionelt luftudtag.

Efter hvert hold slagtesvin vaskes ventilatorerne, sammen med det øvrige staldinventar.

Vand

Drikkenipler placeres over fodertruget, således spild opfanges.

Ved vask af staldene anvendes iblødsætning, hvorefter der vaskes med højtryksrensning og koldt vand.

Fremover vil vandforbruget blive registreret ca. en gang pr. måned, således skjulte lækager opdages.

Opbevaring/behandling

Gylle opbevares i gyllebeholdere, som kontrolleres ved 10-årsbeholderkontrol. Der er ingen spjæld, al gylle overpumpes via neddykket rør.

På de eksisterende gyllebeholdere overdækkes med naturligt flydelag. De nye gyllebeholdere bygges med telt-overdækning.

Udbringning

På ejendommen udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvor det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofoptagelsen.

Gylle der bringes ud på veletablerede afgrøder har mindre ammoniakfordampning og lugtgener, da der er en mindre fordampning og en hurtigere optagelse i planterne.

Ved udbringning på sort jord/stubmark nedharves gylle umiddelbart efter udlægning. De to maskiner kører lige efter hinanden.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord. Der er ingen stærk hældende arealer på ejendommen og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløb.

Udbringning af gylle sker med maskinstation og som udgangspunkt kun på hverdage.

1.6 Alternative placeringer

Der har været drøftet flere alternative placeringer af staldanlægget – se bilag 3.

0-alternativet

0-alternativet er at den nuværende produktion fortsætter uændret på ca. 166 DE søer og smågrise. Den eksisterende soproduktion baserer sig bl.a. på dybstrøelse, hvilket har fordele på nogen områder, men også indebærer en væsentlig ammoniakfordampning. Således vil der ved den ansøgte produktion, der har næsten 3 gange så mange DE, kun være en mindre mer-emmission af ammoniak.

De eksisterende bygninger kan godt anvendes fortsat, men de er ikke længere tidssvarende, og det vil være dyrt at ombygge dem til slagtesvin.

En produktion med søer og smågrise er ganske tung med hensyn til arbejdskraft. Det er bl. a. for at blive mere uafhængig af fremmed arbejdskraft, at der lægges om til slagtesvin.

Det er ansøgers vurdering at en uændret produktion vil fastholde ejendommen på et for lavt produktionsniveau. Da det er ansøgers ambition at være svineproducent også om 10 år, vil det være nødvendigt at udvikle produktionsapparatet.

Alternativ 1:

Ved Ersholtvej 17, hvor ansøger bor. Her i forvejen er husdyrproduktion og andre driftsbygninger, som ville kunne bruges i den ansøgte drift. Placeringen er ikke aktuel, fordi byzonen ved Låsby er rykket frem til motorvejen. Stalden vil dermed ikke kunne placeres mindst 300 m fra byzone.

Alternativ 2:

Ved Tovstrup St. vej 10, hvor der i forvejen er en mindre husdyrproduktion. Denne produktion ligger meget tæt på lokalplanlagt beboelse i landzonen. Nord for ejendommen ligger et overdrev, beskyttet af lovens § 7, hvilket vanskelig gør en placering nord for ejendommen.

Alternativ 3:

Ved Østerskovvej 4. Dette alternativ blev muligt, da ansøger fik mulighed for at købe Østerskovvej 5. Der er en eksisterende produktion på Østerskovvej 4, og dermed også driftsbygninger, som vil kunne anvendes til den ansøgte drift.

Denne placering er ansøgers foretrukne, og den der er behandlet i ansøgningen.

Alternativ 4:

Ved Østerskovvej 4, 2-300 m længere mod øst, væk fra Låsby. Østerskovvej 4 ligger relativt tæt på byzonen omkring Låsby, hvilket kunne gøre, at lugtkravene ved alternativ 3 ikke kunne opfyldes. En løsning kunne være at flytte stalden ud på marken øst for ejendommen. Dette er ikke ønskeligt, da de eksisterende bygninger og faciliteter på Østerskovvej 4 ikke vil kunne udnyttes.

2. VILKÅR FOR GODKENDELSEN

2.0 Generelt

- 2.0.1 Et eksemplar af nærværende godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig på landbruget, og driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens indhold.
 - 2.0.2 Landbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, dog med de eventuelle ændringer, der fremgår af vilkårene.
 - 2.0.3 Den ansøgte produktion skal gennemgås af en energi-konsulent, og forbedringer, som kan tjenes ind inden for 5 år skal gennemføres
-

2.1 Produktionsniveau

- 2.1.1 Godkendelsen omfatter en slagtesvineproduktion på 453 DE, svarende 15.800 slagtesvin på 30-108 kg. Anden etape, som etableres inden for 5 år fra godkendelsesdatoen, består af yderligere 227 DE, svarende til 7.900 slagtesvin. Der tillades variation i indgangsvægten for smågrise, og i afgangsvægten for slagtesvin. Dog således at det tilladte antal DE ikke overskrides.
-

2.2 Placering og udformning af bygninger

- 2.2.1 Bygningerne placeres, som angivet på bilag 1, i tilknytning til de eksisterende bygninger.
 - 2.2.2 Byggematerialerne til den ny stald m.v. skal være af samme art og farve som for de eksisterende stalde. Højden af bygningerne må ikke overstige 9 m. Staldsystemet skal være delspalte gulv med minimum 25 % fast gulv, uden gyllekanal neden under.
 - 2.2.3 Længden på røg-røret skal være minimum 5*diameter af røgrøret, efter ventilatorene
 - 2.2.4 Ventilationsafkast samles til ét afkast pr. staldbygning, og hæves til minimum 9 m over terræn. Der bliver 22 ventilatorer á 12.600 m³/h.
 - 2.2.5 De nye gyllebeholdere opføres i lys gråfarvet, ikke reflekterende materiale. Beholderen skal afskærmes af 3-rækket beplantning på voldens yderside med egnsbestemte træer og buske iblandet stedsegrønt.
 - 2.2.6 Gyllebeholderne bygges med telt overdækning
 - 2.2.7 Hele anlægget omkranses af skærmende beplantning på min. 3 rækker hjemmehørende træer/buske, som skal være etableret senest 1 år efter bygningerne er opført
-

2.3 Støjgrænser

- 2.3.1 Svinebrugets bidrag til støjniveauet målt ved nabobeboelse i det åbne land må i intet punkt overstige følgende grænseværdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

- 2.3.2 Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.
- 2.3.3 Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.
- 2.3.4 Lavfrekvent støj fra landbruget må ikke overskride følgende værdier, målt indendørs i omliggende beboelser, idet støjgrænserne gælder for et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst

Anvendelse		A-vægtet lydtrykniveau (10-160 Hz) dB
Beboelsesrum	Aften/nat (kl. 18-07)	20
	Dag 8kl. 07-18	25
Virksomheder		35

2.4 Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand ved bygningerne

2.4.1 Gylle

I forbindelse med påfyldning af gyllevognen må der ikke spildes flydende husdyrgødning på jorden således, at der er fare for forurening af jord, grundvand, vandløb eller dræn.

Der skal anvendes gyllevogn med påmonteret kran, som svinger ind over tanken, eller der skal anlægges en læsseplads, hvorfra spild ledes til en opsamlingsbeholder.

2.4.2 Udleveringsrampen

Gødning og vaskevand fra udleveringsrampen skal ledes til gyllekanalerne eller til en opsamlingsbeholder og videre til gyllebeholderen.

2.4.3 Flydende foder

Flydende foder eller gødningsstoffer må ikke ved spild kunne afledes til dræn eller vandløb – fx krav til opsamling eller afløb under valle-tanke.

2.5 Affald

2.5.1 Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, vandløb eller luft.

2.5.2 Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald fx i form af kvitteringer fra aftagende firmaer.

2.5.3 I tidsrummet indtil afhentning skal døde dyr opbevares således, at de er afskærmet mod hunde og vilde dyr på en måde, så der ikke opstår uhygiejniske forhold, og hævet fra jorden i en passende afstand, under opbevaring.

2.5.4 Der må ikke foretages afbrænding af affald.

2.6 Lugt

- 2.6.1 Ventilationsfirmaets instruktioner for vedligeholdelse af ventilationsanlæggene skal følges. Ventilationsanlæggene skal rengøres jævnligt og justeres efter behov, dog mindst en gang om året.
 - 2.6.2 Der skal jævnligt gøres rent i staldene, dvs. i det mindste når hvert afsnit tømmes for dyr. Bund- og vægflader skal så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.
-

2.7 Skadedyr og støv

- 2.7.1 Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinier fra Danmarks Jordbrugsforskning, skadedyrlaboratoriet.
 - 2.7.2 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
-

2.8 Uheld

- 2.8.1 Landbruget skal indrettes og drives således, at spild og andet utilsigtet udslip af forurenende stoffer forhindres og forebygges.
 - 2.8.2 Pumpning af gylle til gyllevogn skal ske under opsyn. Pumpeanlægget til og fra gyllebeholderen skal være udformet, så pumpen ikke kan aktiveres ved et tilfælde ELLER: Startknappen skal udformes, så den kun kan aktiveres ved brug af nøgle.
 - 2.8.3 Ved uheld der afstedkommer risiko for forurening af miljøet skal beredskabet straks orienteres via tlf. 112.
-

2.9 BAT

- 2.9.1 I al foder tilsætte fytase, således indholdet af fosfor i foderet reduceres.
 - 2.9.2 Der skal anvendes fase-fodring
-

2.10 Ophør

- 2.10.1 Ved ophør af driften på ejendommen skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til en miljømæssigt tilfredsstillende tilstand
-

2.11 Ammoniak

2.11.1 Forsuring af gyllen til pH 5,5, som gennemsnit. Forbruget registreres via en datalogger. Der skal bruges ca. 5 l svovlsyre/m³ gylle. Ved fuld produktion (15.800 slagtesvin) er det ca. 3.500 l/måned.

2.11.2 På sort jord og græsmarker inden for 1000 m fra § 7 naturområder skal al gylle nedfældes.

MARKDRIFTEN

2.12 Sædskifte og udbringning af gylle

2.12.1 S2-sædskifte på alle arealer, svarende til 50 % vinterkorn, 25 % vårkorn, 20 % vinterraps og 5 % ærter. Kriteriet for at anvende S2 som sædskifte er at der skal indgå mere end 15 % vinterraps.

2.12.2 Der må aldrig udbringes husdyrgødning på vandmætte, oversvømmet, snedækket eller frossen jord.

2.13 Bræmmer

2.13.1 10 m husdyrgødningsfri bræmme langs alle vandløb og vandhuller, dog 20 m langs grøfter ved mark 206 og 207, på de steder, hvor arealet skråner. Bræmmen kan græsses eller slås.

2.13.2 10 m bræmme langs overdrev ved mark 212-0 og mark 228, som skal holdes fri for udbringning af husdyrgødning og sprøjtning. Bræmmen kan jordbehandles eller afgræsses ekstensivt

2.13.3 2 m bred dyrkningsfri bræmme mellem mark 227 og mosen øst for

2.14 Egenkontrol

2.14.1 Der skal hvert år udarbejdes en journal, dvs. en samling af nedenstående oplysninger. Journalen skal opbevares og fremvises ved kontrolbesøg.

1. Dokumentation for besætningens størrelse, fx E-kontrol og salgsfakturaer.
2. Servicerapport for eftersyn og justering af ventilationsanlæg.
3. Dokumentation for drift af forsøringsanlæg – fx mængde syre forbrug/måned
4. Indlægsedder for de forskellige fodertyper
5. Dokumentation for bortskaffelse af affald.
6. Reparation af gyllebeholder.

7. Uheld, der har medført risiko for forurening af grundvand eller vandløb.

2.14.2 Kontrol af støj

Såfremt kommunen får begrundet mistanke om, at vilkår 2.3 om støjgrænser ikke er overholdt, forlanges det, at landbruget foretager de nødvendige tiltag og efterfølgende fremsender dokumentation for, at støjgrænserne ikke er overskredet.

Udgifterne hertil afholdes af landbruget.

Dokumentationen skal ske i form af målinger og/eller beregninger foretaget i en periode, hvor bedriftens støj under normale forhold er maksimal.

Dokumentation vedrørende støj skal udføres efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 5/1984, Målinger af ekstern støj og nr. 5/1993, Beregning af ekstern støj fra virksomheder eller Orientering nr. 9/1997.

Måling og beregning skal udføres af et målefirma, der er akkrediteret eller en person, der er certificeret til "miljømålinger – ekstern støj".

3. KOMMUNENS VURDERING

3.1 Naboer og ejendommens drift

Afstandskrav

Alle afstandskrav er opfyldt.

Nærmeste -	Afstand, m	Min. krav til afstand, m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Over 25 m	25
Almene vandforsyningsanlæg	Over 50 m	50
Vandløb/dræn /sø		15
Offentligvej og privat fællesvej	20	15
Levnedsmiddelvirksomhed	Over 25 m	25
Beboelse på samme ejendom	90	15
Nabo-skel	170	30
Nabobeboelse	185	50
Byzone, sommerhusområde eller lokalplanlagt område til boliger	Knap 600 m	50

Fra de gyllebeholdere er mindre en 300 m til nærmeste nabo. Derfor skal de nye gyllebeholdere have telt-overdækning.

Jord og grundvand ved bygningerne

Vedr. sprøjtemidler skal kravene i bekendtgørelse om anvendelse af plantebeskyttelsesmidler bek. nr. 268 af 31. marts 2009 overholdes. Det vurderes ikke at der er grundlag for at stille skærpede vilkår i denne forbindelse.,

Vilkårene vedrørende udleveringsrampe og flydende foder stilles for at hindre udledning af næringsstoffer til dræn og vandløb, hvor de vil virke som forurenende stoffer.

Vaskevand vil blive afledt til gyllekanalerne

Støj

Støjkilderne vil hovedsageligt være ventilationsanlæggene og foderanlægget inklusive transportsnegle for kornet, hammermølle og blandingsanlæg.

Det vurderes, at svinebruget skal overholde støjgrænserne for "Type 3. Blandet bolig og erhverv" i støjvejledningen nr. 5 / 1984. Disse støjgrænser er anbefalet af Miljøstyrelsen for landbrugsvirksomheder i det åbne land.

Opbevaring af husdyrgødning

Der stilles krav om 9 mdr. kapacitet, for at tage højde for vanskelige udbringningsforhold om vinteren forårsaget af vejret. Da der er mindre en 300 m til naboer, skal der fast overdækning på de nye gyllebeholdere.

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af affald skal følge de gældende regulativer for Skanderborg Kommune. Regulativerne kan findes på www.Renosyd.dk.

Der er i regulativet bl.a. krav til opbevaring af farligt affald som fx spildolie: Affaldet skal opbevares i godkendt emballage på en plads med tæt bund, der kan opsamle indholdet fra den største beholder, og pladsen skal være overdækket.

Farligt affald skal afhentes af en af de godkendte transportører og skal afleveres til Modtagestationen. Der må kun afleveres 25 kg farligt affald om året på Genbrugspladsen.

Døde dyr og andet animalsk affald må ikke nedgraves eller opbevares sammen med gødning, men skal bortskaffes til en godkendt destruktionsvirksomhed i henhold til EU-forordningen om animalske biprodukter.

Al håndtering af olie, sprøjtemidler og lignende sker fra Ersholtvej 17.

Lugt

Der vil hovedsageligt være tale om forurening i form af lugt, støv og ammoniak fra stalden. Desuden vil det lugte i forbindelse med udkørsel af gylle, dog i begrænsede perioder.

Lugtgener afstand	Ved 453 DE		Ved 675 DE		Vægtet gennemsnitsafstand ved 675 DE
	Med alm. afkast	Med samlet afkast	Med alm. afkast	Med samlet, hævet afkast	
Enkelt bolig, 15 OUE/m ₃	302 m	Ikke beregnet	451 m	246 m	246 m
Samlet bebyggelse, 7 OUE/m ₃	608 m	Ikke beregnet	842 m	Ikke beregnet	Ikke beregnet
Byzone, 5 OUE/m ₃	709 m	Ikke beregnet	1086 m	630 m	630 m

Geneafstanden ved nudriften er beregnet til ca. 60 m til enkelt beboelse og 245 til byzone.

For at begrænse lugt bliver der etableret samlet afkast, som forhøjes til 9 m. Dette bevirker, at luftfanen fra ventilationsafkastet sendes højere op, og dermed opblandes mere. De retningsbestemte virkninger der kunne komme af placeringen af staldene og afkastene, bliver mindre når luften kastes højere op. Derfor skal der anlægges en konservativ tolkning af resultaterne fra OML-beregningen.

Effekten af samlet og forhøjet afkast er beregnet i en OML-beregning. Heri er det beregnet, at lugtgrænserne på 15 OU ved nærmeste nabo og 5 OU ved byzonen overholdes inden for 99 % fraktilen, når der anlægges en konservativ tolkning af resultaterne.

Konservativ tolkning vil sige, at lugtgenekravet skal være opfyldt hele vejen rundt om anlægget. Der vil i gennemsnit være lugt længst væk øst for staldene, fordi vinden i Danmark mest kommer fra vest. Geneafstanden er dermed, beregningsmæssigt længst øst for stalden. Ved den konservative tolkning, skal lugtgener kravet være opfyldt i denne afstand hele vejen rundt om anlægget. Naboerne bor nordvest for anlægget og byzonen ligger vest for anlægget, og vil derfor, beregningsmæssigt, opleve mindre lugtgener, da den fremherskende vindretning, ofte vil bære lugten væk fra både nabo og byzone.

Forudsætningerne for beregningerne er, at afkastet er hævet til 9 m, at alle afkast fra én stald er samlet tæt sammen midt i stalden så funktionen er den samme som et afkast på 3,7 m i diameter, røgrøret er langt, dvs. minimum 5* diameter på røret efter ventilatoren og at afkasthastigheden er minimum 7,0 m/s. Alle disse forudsætninger er vilkår for godkendelsen.

Skadedyr og støv

Fluer i stor mængde kan give anledning til gener hos naboer, selvom disse ligger langt væk. Gyllekanaler og strøelse er gode udklækningssteder for fluerne, så en særskilt bekæmpelse vil ofte være nødvendig og stilles derfor som krav.

Retningslinierne angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende, se evt. hjemmesiden www.dpil.dk: "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr".

Der vil forekomme udsendelse af støv fra staldventilationen og fra brug af fodermøllen, men det vurderes, at det ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboerne.

Transporter

Gylle transporteres med lastvogne til de fjernere arealer (Toustrup og Sorring). Resten transporteres med traktor og gyllevogn, primært via markveje.

Korn transporteres med traktor og vogn (20 t) fra Toustrup og Sorring via offentlige veje, hovedsageligt i høstperioden. Fra lokale arealer, foregår transporten via markveje.

Transport type	Last	Antal læs pr. år	
		Før	Efter
Lastbil			
	Mineraler	8	12
	Soya	12	24
	Syre	0	10
	Valle	104	130
	Fedt	4	12
	Smågrise	0	52
	Døde dyr	104	104
	Olie, brændstof og handelsgødning	4	5
	Gylle	50	130
	Slagtesvin	0	150
Traktor			
	Gylle	40	100
	Halm	30	430
	Korn	70	100
	Såsåed	8	12
Andet			
	Ansatte	730	730
I alt	Pr. år	1164	2001
	Pr. uge	22	38
	Pr. dag	3,2	6

I den ansøgte drift vil der komme 2 lastbiler om dagen i gennemsnit og knap 2 transporter med traktor. Traktor transporterne vil formentlig ikke være jævnt fordelt over året, men være koncentreret i foråret og i høstperioden. Transporter med lastbil vil formentlig være nogenlunde jævnt fordelt over året.

Gården ligger tæt på Silkeborgvej og Århus/Låsby motorvejen. Transporter, der kommer via motorvejen, kan komme til gården uden at køre gennem byer (Låsby og Galten).

Vurdering af projektets konsekvenser for naboer

Ejendommen er beliggende således, at det vurderes at naboer ikke vil blive generet af øget transport i forbindelse med produktionen. De nye stalde placeres så tæt på byzone, at det er nødvendigt med lugtreduktion, for at leve op til lugtkravet i loven. Effekten af de tiltag som er foretaget, er dokumenteret ved en OML-beregning. Jf. denne beregning overholdes lugtgenegrænserne både til naboer og byzone, når nedenstående vilkår er opfyldt.

Vilkår for Godkendelsen

Vilkårene 2.2 – blandt andet om overdækning af gyllebeholder og placering og udformning af stalde og om ét samlet afkast, højde på afkastet

3.2 BAT (bedst anvendelige teknologi)

BAT kan betragtes som en generel branchenorm, hvilket betyder, at kravene til BAT ikke kan skærpes, med baggrund i det aktuelle brugs placering i et følsomt område.

Under afsnit 1.6 er beskrevet, hvordan produktionen anvender forskellige metoder, som vurderes at være BAT.

Staldindretning

Skanderborg kommune vurderer, at det er BAT, hvis produktionen lever op til niveauet for ammoniak fordampning, som er præsenteret i høringsudkast vedr. standardvilkår for slagtesvin i gyllesystemer fra Miljøstyrelsen.

Ved en produktion over 500 DE bør ammoniakemissionen være under 0,16 kg N/slagtesvin, hvilket svarer til en reduktion på 63 % i forhold til delvist spaltegulv.

I kapitel 1 er det beskrevet, at der vælges delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv (minimum 25 % fast gulv) og gylleforsuring. Dette giver en fordampning på ca. 0,1 kg N/slagtesvin, jf. høringsudkastet.

På denne baggrund vurderes produktionen at leve op til BAT, for staldindretningen.

Foder

Tilsætning af fytase og fasefodring er begge tiltag som er beskrevet som BAT. Begge dele er beskrevet i afsnit 1.6.

BAT i forhold til fosfor tab, er i høringsudkastet fra Miljøstyrelsen vurderet til 26 kg P/ha. I ansøgningen er beregnet at der vil blive udbragt 26,9 kg P/ha. I denne beregning er ikke taget højde for hverken tilsat fytase eller fasefodring. Miljøstyrelsen har vurderet, at disse to tiltag vil reducerer den udbragte mængde P med ca. 1 kg P/ha.

Under vilkår 2.9 er en tabel, hvor det maksimale indhold af råprotein, total fosfor og FE/kg tilvækst fremgår. I disse angivelser er taget højde for at foderet tilsættes fytase. Mængderne er vurderet ud fra Plantedirektorates: Vejledning om gødskning – og harmoniregler 2009/10. Vejledningen beskriver ikke fordelingen ved fasefodring, men Skanderborg kommune vurderer det som BAT, når der leves op til disse normer som gennemsnit.

Dermed lever produktionen op til BAT for udbragt fosfor.

Forbrug vand og energi

Ventilationsanlæg og vinduer rengøres efter hvert hold grise. Dermed kan ventilationsanlægget fungere med den mindst mulige modstand, og der kan komme lys ind ad vinduerne, således det naturlige lys udnyttes bedst muligt. Derudover anvendes der sparepærer, som kun tændes ved fodring. Den øvrige tid er der kun orientering lys, udover dagslyset.

Den ansøgte projekt vil blive gennemgået af en energikonsulent, således energiforbruget minimeres mest muligt.

Vandforbruget reduceres ved at der rengøres ved i blødsætning og højtryksspuling og der installeres drikkepipler over fodertrugene. Fremover vil vandforbruget blive aflæst hver måned.

Alle disse tiltag vurderes at være BAT.

Udbringning af husdyrgødning

Husdyrgødningen udbringes på det mest optimale tidspunkt, under hensyntagen til at generne for naboer bliver mindst mulige. Mængden tilpasses afgrøden på den enkelte mark.

Der stilles vilkår om, at der aldrig udbringes husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord.

Dette sammen med den generelle lovgivning vedr. håndtering af husdyrgødning vurderer Skanderborg kommune som BAT.

Mangement/godt landmandskab

Der udarbejdes gødningsplaner og der er udarbejdet en beredskabsplan. Der føres journaler over vandforbrug, el-forbrug, forbrug af foder og forbrug af gødning, både organisk og uorganisk.

Disse tiltag vurderes at være BAT.

Vurdering af projektets anvendelse af BAT

Det vurderes, at produktionen, med de beskrevne metoder, lever op til kravet om BAT på alle områder. For at sikre at det sker, er der opstillet vilkår om at der skal anvendes fytase og fasefodring. Desuden skal gyllen forsures for at kravet til ammoniak fordampning kan overholdes.

Vilkår:

Vilkårene 2.2 – om staldgulv med mere end 25 % fast gulv

Vilkår 2.10 - Al foder tilsætte fytase og der skal anvendes fase-fodring

Vilkår 2.12 - om forsuring af gyllen

3.3 Landskabsinteresser

§ 22 – landzonetilladelse

Da det nye staldanlæg opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger, kræves ikke § 22 til disse.

Udpegninger med bred landskabelig interesse

Alle de nedenstående udpegninger, har kun betydning for nye bygninger. Dermed har det kun betydning for staldanlægget og gyllebeholderne, men ikke for udbringningsarealerne.

Kulturmiljø, Fredninger, Landskabelige interesser, Geologiske interesser, Rekreative interesser. Hverken staldanlæg eller gyllebeholdere ligger inden for disse udpegninger, og er derfor ikke i konflikt med dem.

Beskyttelseslinjer

Hverken staldanlæg eller gyllebeholder ligger inden bygge- og beskyttelseslinjer i naturbeskyttelsesloven. Skovbyggelinjen er ca. 750 m fra de nye bygninger, sø- og å beskyttelseslinjen ved Lyngbygård Å er ca. 1500 m fra bygningerne.

Der er en kirkebyggelinjen på 300 m omkring Låsby Kirke. Der er ca. 2.000 m fra produktionen til kirken, så denne beskyttelseslinje respekteres.

Der findes flere fortidsminder inden for udbringningsarealerne ved Sorring og Toustrup, men ingen i forbindelse med de nye bygninger. Der erindres om, at der skal være 2 m dyrkningsfri bræmmer omkring fortidsminder.

Der findes flere beskyttede sten- og jorddiger langs udbringningsarealerne både i Skanderborg og Silkeborg kommuner, men ingen i forbindelse med de nye staldbygninger.

På mark 207, 210, 211, 214-0 og 215 ligger gravhøje inde på markerne. Hermed erindres om, at det er lovpligtigt at opretholde en 2 m bred dyrkningsfri zone omkring gravhøje.

Vurdering af projektets konsekvenser for landskabelige forhold

Både staldanlæg og gyllebeholder ligger uden for bygge- og beskyttelseslinjer og område udpegninger, som har til formål at beskytte landskabet i bred forstand.

Vilkår for Godkendelsen

Vilkår 2.2 – Der skal plantes skærmende beplantning omkring hele staldanlægget

3.4 Naturområder

Fra stald og lager sker der et luftbåret tab af kvælstof i form af fordampning af ammoniak. En del af den fordampede ammoniak falder ned i kort afstand fra kilden, hvilket kan forringe kvaliteten af skove og naturområder.

Ifølge det indsendte ansøgningsmateriale øges det samlede ammoniaktab fra stald og lager med ca. 550 kg N/år til i alt ca. 3100 kg N/år ved 500 DE og med i alt ca. 2100 kg N/år til 4650 ved 750 DE. Begge dele i forhold til nu-driften.

I beregningen af ammoniaktabet er indregnet, det at der etableres gylleforsuring, som er vurderet til at reducere ammoniakfordampningen med ca. 70 %.

§3 områder som afsætter bufferzone (§7 områder i loven)

Der findes ingen naturområder omfattet af lovens § 7 inden for 1000 m fra staldanlægget.

Der findes udbringningsarealer inden for bufferzone II omkring et overdrev på nordsiden af Lyngbygård Å, og en enkelt areal inden for bufferzone I omkring et overdrev ned til Bjørnholt bæk, som løber ud til Lyngbygård Å. Alle disse overdrev ligger i Silkeborg kommune.

Sagen har været sendt til høring i Silkeborg kommune, som har vurderet, at da udbringningsarealerne ikke ligger lige op til overdrevne, så vil de ikke blive påvirket af udbringning af husdyrgødning på markerne.

Øvrige § 3 områder

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter et generelt forbud mod at ændre i arealernes tilstand. Ændringen kan være direkte i form af f.eks. opdyrkning, tilplantning eller opfyldning. Ændringen kan også være indirekte ved at naboarealer kan påvirke et område, f.eks. ved øget tab af kvælstof enten via vand eller luft til naturområdet.

Syd for ejendommen ligger en mose (k651-03-mo).

Der er tale om en mose, som er B-målsat i Århus Amts Naturkvalitetsplan 2005.

B-målsætningen betyder, at området er en karakteristisk repræsentant for naturtypen, evt. med nogle sjældne dyr og planter samt områder med god mulighed for at udvikle sig til værdifulde lokaliteter. En B-målsætning indebærer, at der kun i særlige tilfælde gives tilladelse til et mindre indgreb efter en konkret vurdering af indgrebets betydning for naturen.

Mosen er ikke besigtiget, men ud fra luftfoto ses at mosen er tilgroet med træer; høje i kanten og lidt lavere inde i midten.

Da der efter al sandsynlighed er tale om et pile/birkekrat, er der ingen fastsat tålegrænse (Kriterier for gunstig bevaringsstatus, faglig rapport nr. 457 (3. udg.) fra DMU, opdatering af Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåret kvælstof ved udvidelser og etablering af større husdyrbrug 2003 (SNS 2005) og anbefalinger fra UN/ECE).

I Skanderborg Kommune er baggrundsdepositionen vurderet til at være ca. 13 kg N/ha/år, jf. liste på DMU's hjemmeside over deposition i gennemsnit i landets kommuner.

Merdepositionen til mosen er beregnet til 0,07 kg N/ha/år ved 500 DE og 0,08 kg N/ha/år ved 750 DE. Heri er indregnet effekten af gylleforsuring.

Disse mer-depositioner er så beskedne, at mer-depositionen i mosen ikke vurderes at ville påvirke mosen, hverken i sig selv eller i kumulation med den øvrige deposition.

I Silkeborg kommune ligger overdrev, på hver side af Sorringskov, hvor der ligger udbringningsarealer direkte op til. Markerne op til overdrevene (212-0 og 228) er begge skrånende ned mod overdrevet. For at forhindre en overfladisk afstrømning fra markerne til

overdrevene skal der opretholdes en 10 m bred bræmme, hvor der ikke må udbringes næringsstoffer eller sprøjtes. Bræmmen kan jordbehandles eller græsses ekstensivt.

Mark 27 støder direkte op til et mose område, men det vurderes ikke at ville påvirke naturområdet væsentligt, såfremt der opretholdes en 2 m bræmme fra marken til naturområdet. Marken er sammen med andre ikke pt. i omdrift, men godkendt med 15 år genopdyrkningsret

Natura 2000

Der findes ingen Natura 2000 områder inden for 1000 m fra staldanlægget.

I Silkeborg Kommune ligger det nærmeste Natura2000 område 5 km nordvest for udbringningsarealerne. Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at driften af arealerne ikke vil have negative konsekvenser for området.

Bilag IV-arter – beskyttelse af art og levested

Lynbygård Å er levested for odder. Ved besigtigelse af mark 227 d. 09.01.2009 blev der konstateret odderveksler og odder ekskrementer på marken. Det Silkeborg Kommunes vurdering, at almindelig landbrugsdrift på arealerne ikke vil have negativ indvirkning på odderens levesteder i området.

Ifølge EF-habitatdirektivets artikel 12 skal der sikres en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter. En godkendelse må ikke kunne beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er listet i habitatdirektivets bilag IV,a eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV,b.

Udbringning af husdyrgødning kan medføre en væsentlig effekt på levesteder for Bilag IV-padder.

I det konkrete tilfælde er der udlagt en 10 meter bred dyrkningsfri bræmme omkring vandhullet. Det vurderes at dette er tilstrækkeligt til sikre at vandhullet ikke påvirkes, og dermed sikre vandhullet som raste- og levestedet for padder.

Kommunen vurderer, at projektet ikke vil medføre en forstyrrelse af disse arter eller beskadigelse eller ødelæggelse af disse arters yngle og raste områder.

Vurdering af projektets konsekvenser for naturområder

Det vurderes, at udvidelsen ikke vil påvirke § 3 naturområder, Natura 2000 områder eller bilag IV arter væsentligt. En forudsætning i beregningen er, at ammoniakfordampningen er reduceret, som følge af gylleforsuring.

Vilkår for Godkendelsen

2.12 – Forsuring af gylle til pH 5,5, hvorved ammoniakfordampningen begrænses

2.14 – Gødningsfri bræmme langs vandløb og vandhuller, og naturområder

3.5 Overfladevand

Langt hovedparten af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Lyngbygård Å, som afvander til Brabrand Sø og Århus bugten. En mindre del af de nordligste arealer i Silkeborg Kommuner afvander til Gudenåen, der har udløb i Randers Fjord.

Brabrand sø og den ydre del af Randers Fjord er begge Natura 2000 områder.

Vandløb

Ingen af udbringningsarealerne i Skanderborg Kommune støder direkte ned til målsatte vandløb. Ingen af arealerne er stærkt skrånende ned mod vandløb. Dermed er der ingen umiddelbar risiko for overfladisk afstrømning af næringsstoffer til overfladevandet.

I Silkeborg Kommune er der to udbringningsarealer (mark 206 og 207), der hælder mod en grøft. For at sikre, at der ikke sker en overfladisk afstrømning fra markerne, skal der etableres 20 m bræmme langs grøfterne. Svarende til § 26 stk. 3 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der ikke må udbringes husdyrgødning inden for 20 m fra på arealer der skråner ned mod vandløb.

Tange sø

Tange Sø er i Regionplan 2005 fra Århus Amt målsat med en generel målsætning (B) om et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, som kun er svagt påvirket af menneskelig aktivitet. Den er endvidere målsat med en skærpet målsætning som vandområde til badning.

Målsætningen er ikke opfyldt, idet der hver sommer optræder store mængder alger, som gør vandet uklart og uegnet til badning. Tange sø anses først og fremmest for at være følsom overfor belastning med fosfor. I udkast til kommuneplan for Silkeborg Kommune fokuseres i høj grad på at fastholde og forbedre kvaliteten af søer som forudsætning for anvendelse til badning og andre rekreative formål.

Silkeborg Kommunes badevandsanalyser 2007-2008 viser, at vandet i Tange Sø i sommerhalvåret normalt er mindre egnet til badning trods tilfredsstillende hygiejnisk kvalitet på grund af kraftig algeforekomst, og basisanalysen bekræfter, at der vil være behov for en indsats overfor belastningen med fosfor.

Ingen af arealerne i oplandet til Tange sø ligger vandløbsnært, og der vurderes derfor ikke at være risiko for overfladiske afstrømning af fosfor fra arealerne.

Randers Fjord

Dele af Randers Fjord er en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15, EF-habitatområde nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord og Ramsar-område. Grund Fjord og den inderste del af Randers Fjord er udlagt med generel målsætning i Regionplan 2005. Fra Uggelhuse og til Udbyhøj har fjorden skærpet målsætning i Regionplan 2005. Det skyldes, at denne del af fjorden har status som internationalt naturbeskyttelsesområde. Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Fra Møllerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsarområde nr. 11.

Oplandet til Randers Fjord udgør 3256 km². Ifølge en opgørelse fra Århus Amt blev fjorden i 2004 tilført i alt ca. 4.100 tons kvælstof og ca. 130 tons fosfor til Randers Fjord. Silkeborg kommune har ikke kendskab til nyere opgørelser. Målsætningen for Randers Fjord er ikke opfyldt, idet miljøtilstanden er kraftigt påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer til fjorden og dens opland. Belastning med fosfor fra spildevand og landbrugsarealer i Silkeborg Kommune er medvirkende årsag til, at målsætningen ikke er opfyldt. For at opnå en bedre miljøtilstand skal tilførslerne af kvælstof og fosfor reduceres.

Ifølge Statens reviderede nitratklassekort er kvælstoftilbageholdelsen 76 – 100 % i den del af oplandet til Randers Fjord, som ligger i både Skanderborg og Silkeborg Kommune, hvorfor det generelle beskyttelsesniveau anses for tilstrækkeligt.

Silkeborg Kommune lægger nitratklassekortets angivelser til grund som nyeste viden om kvælstoftilbageholdelsespotentialer i kommunens andel af oplandet til Randers Fjord og finder derfor ikke tilstrækkeligt grundlag for, at hele eller dele af udspretningsarealet på grund af lokale forhold bør skifte nitratklasse.

Brabrand Sø, Årslev Engsø og Århus Bugt

Brabrand Sø med omgivelser er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde EU-habitatområde nr. 233. Den nyetablerede Årslev Engsø ligger ligeledes i habitatområdet.

Årslev Engsø er opstået som vådområde i forbindelse med et naturgenopretningsprojekt og ikke målsat i regionplanen. Brabrand Sø er C målsat (lempet målsætning) i amtets Regionplan 2005, da Brabrand Sø tidligere har været stærkt forurenet af spildevand. Tilstanden i søen er forbedret på grund af forbedret spildevandsrensning, ophør af

dambrugsdrift og fjernelse af fosforholdigt sediment i søen. Tilstanden er dog ikke tilfredsstillende, fordi fosfortilførsel og intern belastning fra søbunden fortsat er for høj. Ifølge basisanalysen i den statslige vandplanlægning er målsætningen ikke opfyldt, og det er angivet, at der vil være behov for yderligere fosforreduktion end angivet i regionplanen for spildevand fra renseanlæg, dambrug og enkeltejendomme i det åbne land for at få målsætningen opfyldt. Den aktuelle fosfortilførsel er opgjort til 6.500kg P/år, og den forventede fremtidige fosfortilførsel i 2015 er opgjort til 5.000kg P/år.

Området ud for Århus Å's udløb i Århus Havn er udlagt med en lempet målsætning i Århus Amts Regionplan 2005. Den lempede målsætning er kun udlagt med hensyn til havneaktiviteterne, og udledningen af kølevand og betyder ikke, at der generelt kan tillades en påvirkning af miljøet i området med lempet målsætning. Uden for havnen er Århus Bugt udlagt med generel målsætning. Målsætningen betyder, at området skal være upåvirket eller kun svagt forureningspåvirket. Målsætningen for området er ikke opfyldt på grund af den generelle eutrofiering af Kattegat. Basisanalysen bekræfter, at målsætningen ikke er opfyldt.

På de marker som skrånede ned mod vandløb, og ligger vandløbsnært er der stillet vilkår om 20 m gødningsfri bræmmer. Ved at friholde bræmmerne for husdyrgødning sikres, at der ikke sker et utilsigtet tab af næringsstoffer ud i vandløbet,.

Fosfor- og kvælstof fra markerne

I ansøgningen er fosfor-afgiften beregnet ud fra et S2 sædskifte, hvor afgiften antages at være 26,9 kg P/ha. I ansøgningssystemet er det beregnet at der tilføres 27,3 kg P/ha, hvilket giver et overskud på 0,4 kg P/ha. I dette er ikke indregnet at foderet tilsættes fytase og at der fasefodres. Disse tiltag vil reducere tilførslen med ca. 1 kg P/ha. Dermed bliver der tilført mindre fosfor end der beregningsmæssigt fjernes.

Der hvor der vurderes at kunne være risiko for overfladisk afstrømning er stillet vilkår om gødningsfri bræmmer.

På den baggrund vurderes, at det ikke vil være væsentlig risiko for udvaskning af fosfor fra markerne til søerne som markerne ligger i oplandet til.

Ingen af udbringningsarealerne ligger inden for Miljøstyrelsens nitratklasse-system, da arealerne vurderes at have et reduktionspotentiale på 76-100 % i forhold til Randers Fjord. Dermed vurderes tabet fra arealerne at have en ikke-væsentlig effekt på vandmiljøet i den del af Randers Fjord, som er udpeget som Natura 2000.

Vurdering af projektets konsekvenser for overfladevand

Da udbringningsarealerne alle ligger uden for nitratklasserne, og der er fosfor-balance på arealerne, vurderes det, at der ikke er risiko for tab af hverken kvælstof eller fosfor i mængder der vil kunne påvirke overfladevandet, hverken i Brabrand sø eller Randers Fjord eller andre vandområder.

Vilkår for Godkendelsen

Vilkår 2.10 – om fytase og fasefodring

3.5 Grundvand

I Danmark bruger vi vandet i undergrunden som drikkevand og holdningen er, at vi ønsker fortsat at kunne hente rent drikkevand fra undergrunden. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets

grundvandsressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevands interesser, almene drikkevandsinteresser og områder med begrænsede drikkevandsinteresser.

Inden for alle de særlige drikkevandsområder i kommunen er der eller skal der udarbejdes en indsatsplan, som skal sikre beskyttelse af drikkevandsressourcen.

Udover registrering af grundvandsforekomsten, er der foretaget en udpegning af nitratfølsomme områder, hvor grundvandet kan være særligt truet af nedsivende nitrat.

Ifølge bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg må nitratindholdet i drikkevand ikke overstige 50 mg nitrat/l.

I de områder, hvor der både er særlige drikkevandsinteresser og nitratfølsomhed, må nitratudvaskningen som udgangspunkt derfor ikke overstige 50 mg nitrat/l.

Omtrent 30 ha af de sydligste af de ejede arealer i Skanderborg kommune ligger inden for et nitratfølsomt område, udpeget som særligt drikkevandsområde. Det samme gør ca. halvdelen af arealerne i Silkeborg Kommune.

Jorden er lerblandet sand. Reference sædskiftet er dermed S4.

På alle arealer er S2-sædskifte i den ansøgte. Et S2-sædskifte betyder, at der er ca. 50 % vinterkorn, 25 % vårkorn, heraf minimum 10 % med efterafgrøder, 20 % vinterraps og 5 % andet.

I ansøgningen er det beregnet, at udvaskningen inden for disse områder vil være 60 mg nitrat/l i den ansøgte drift. Dette er 2 mg nitrat/l mindre end i nudriften.

Arealerne i Silkeborg kommune

For Indsatsområde Sorning i Silkeborg kommune er der ikke udarbejdet indsatsplaner. Dele af Indsatsområde Sorning er i Regionplanen 2005 for Århus Amt udpeget som nitratfølsomt.

Mark 206, 206-2, 221 og 226 ligger nedstrøms indvindingsboringerne til Toustrup By Vandværk, og mark 208 ligger opstrøms indvindingsboringerne til Toustrup By Vandværk. Vandværket indvinder fra boring DGU nr. 88.1126 filtersat 38,5 – 44,5 meter under terræn. Grundvandsmagasinet, hvorfra der indvindes, overlejres af 24 meter moræneler/smeltevandsler. Der indvindes grundvand uden nitrat.

På baggrund af den relativt velbeskyttede indvinding til Toustrup By Vandværk og det foreliggende vidensgrundlag vurderes, at der ikke er grundlag for at stille skærpede vilkår til udvaskning af nitrat i forhold til Toustrup By Vandværks indvindingsboring.

Ud fra andre boringsoplysninger i Indsatsområde Sorning ses, at det primære grundvandsmagasin overlejres af 5-10 meter moræneler for de arealer som miljøgodkendelsen omfatter. På det foreliggende vidensgrundlag og udvaskningsberegningerne vurderes derfor, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår til udvaskning af nitrat i indsatsområdet.

Vurdering af projektets konsekvenser for grundvandet

Med vilkår 2.13.1 sikres, at risikoen for udvaskning af nitrat til grundvandet ikke stiger i forhold til nudriften.

Vilkår for Godkendelsen

Vilkår 2.13.1– Der skal anvendes et S2 sædskifte, som betyder at der skal være minimum 15 % raps i sædskiftet

4. OFFENTLIGGØRELSE

4.1 §12 ansøgning

Forudgående offentliggørelse er sket via annonce i Ugebladet Skanderborg d. 17. september 2008, med frist for bemærkninger 8. oktober 2008. Der kom ingen bemærkninger i denne offentlighedsfase.

4.2 Nabohøring

Nedenstående har fået udkast til godkendelse tilsendt i perioden 23. juni til 12. august 2010. Alle naboer bor inden for en afstand af 500 m fra anlægget. Denne afstand er valgt, da den er mellem end den beregnede geneafstand til byzone, i første fase og anden fase af udvidelsen og at denne afstand er betydeligt over geneafstanden til enkeltboliger.

Perioden blev forlænget lidt udover de 6 uger, fordi høringen foregik henover sommerferien.

Forpagtet af	
Jørgen Jensen	Terpvej 35, 8641 Sorring
Karsten Jakobsen	Skolebakken 30, 8641 Sorring
Lars Leth-Esbensen	Klintrupvej 8, 8641 Sorring
Bjarne Schmidt	Svinget 5, 8641 Sorring
Ole Loft	Terpvej 49, 8641 Sorring
Ejere af aftalearealer	
Thomas Christensen	Østerskovvej 24, 8670 Låsby
Arild Jørgensen	Ersholtvej 3, 8670 Låsby
Naboer, inden for 500 m	
Thomas Madsen	Gl. Århusvej 13, 8670 Låsby
Vagn Pedersen	Gl. Århusvej 20, 8670 Låsby
Bent Erik Nielsen	Gl. Århusvej 17, 8670 Låsby
Anders Lundgaard	Gl. Århusvej 15, 8670 Låsby
René Bertelsen	Gl. Århusvej 19, 8670 Låsby
Brian Kristensen	Gl. Århusvej 21, 8670 Låsby
Andelsforeningen Hjortetakhuset af 1. maj 1984	Østerskovvej 10, 8670 Låsby
Orla Iversen	Østerskovvej 8, 8670 Låsby

Inden for høringsperioden fik kommunen et indlæg, fra Østerskovvej 10. I bilag til denne godkendelse findes et kort resume af indlægget sammen med både kommunes og ansøgers bemærkninger til indlægget. Indlægget har ikke medført ændringer i forhold til det udkast, der blev sendt i høring.

4.3 Offentliggørelse

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering i lokale ugeaviser onsdag den 1. september 2010, som er godkendelsens dato.

Følgende er samtidigt hermed underrettet om godkendelsen:

Ansøger
Allan Elm, Østerskovvej 10, 8670 Låsby

Miljøministeriet	mim@mim.dk
Miljøcenter Århus	post@aar.mim.dk
Miljøstyrelsen	mst@mst.dk
Danmarks naturfredningsforening, landsdækkende	dn@dn.dk
Danmarks naturfredningsforening, lokalkomite	skanderborg@dn.dk
Det økologiske Råd	info@ecocouncil.dk
Dansk Ornitologisk Forening, landsdækkende	natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, lokal	skanderborg@dof.dk
Sundhedsstyrelsen	midt@sst.dk
Danmarks Fiskeriforening	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Sportsfiskerforbundet	jkt@sportsfiskerforbundet.dk

4.4 Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet inden 4 uger fra annonceringens dato.

Klageberettiget er ovennævnte samt enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, som nævnt i husdyrgodkendelseslovens §§ 85, 86 og 87.

Eventuel klage stiles til Miljøklagenævnet, men skal indsendes til Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg, som sender den videre med sagens øvrige oplysninger. Klagen skal være forvaltningen i hænde senest den 29. september 2010 inden for kontorets åbningstid. Såfremt godkendelsen bliver påklaget, vil det straks blive meddelt ansøgeren.

En klage over godkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet. Dette betyder, at godkendelsen kan tages i brug fra godkendelsens dato, men det sker på eget ansvar, da klageinstansen eventuelt kan ændre eller ophæve godkendelsen.

Søgsmål kan anlægges ved domstolene indtil 6 måneder efter godkendelsens dato.

Skanderborg Kommune

Irene Paulsen
Miljømedarbejder

Hans Brok-Brandt
Funktionsleder

LOVGRUNDLAG

Udover de tre regelsæt, der er nævnt i fodnoten i starten af godkendelsen, indgår følgende i afgørelsen:

Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, nr. 724 af 1. juli 2008

Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, bek. Nr. 439 af 11. maj 2007.

Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, nr. 268 af 31. marts 2009.

FMK's lugtberegningsmodel 2002:

Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde.

Kaj Boye Frandsen, Foreningen af miljømedarbejdere i kommunerne.

Støjvejledningen: Miljøstyrelsens vejledning om Ekstern støj fra virksomheder nr. 5/1984.

Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj fra virksomheder.

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Miljøministeriets vejledning nr. 1402 af 6. november 2006 om etablering og overdækning af kompost i markstak

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender's vejledning til bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr af 23. august 2007

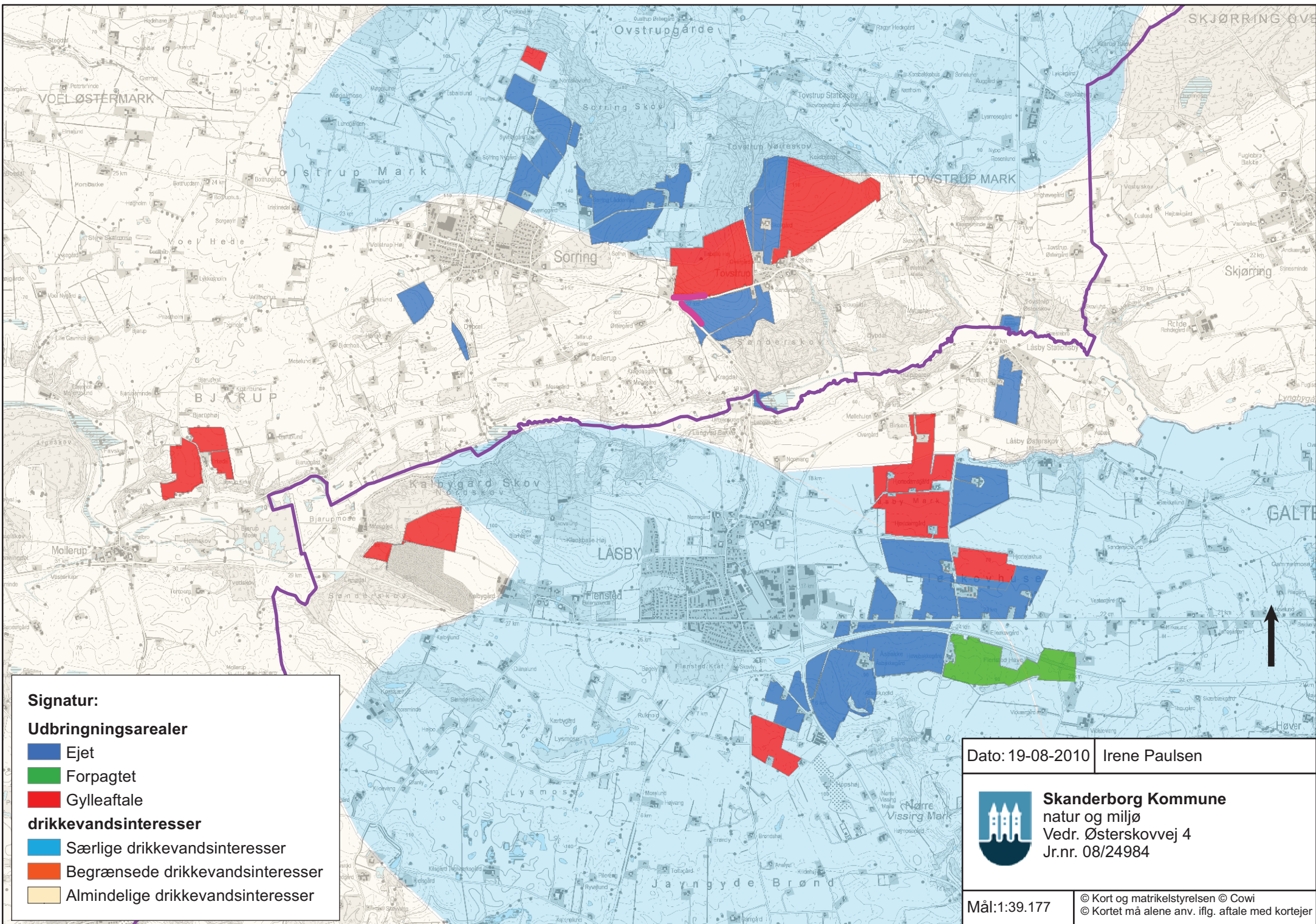
Driftsbygninger hos
 Jørgen Jacobsen
 Ersholtvej , 8670 Låsby

Vedr: Østerskovvej 4, 8670 Låsby

Bygningskema til miljøansøgning 5

Driftsbygninger og fremtidig anvendelse	Grundplan nudrift (m ²)	Grundplan ansøgt (m ²)	Bygnings-højde m	Taghældning grader	Bygningsmaterialer og farver
1. Lade	513		Ca. 6,5 m	20	Væg er rød sten Tag er grå eternit
2. Foderlade	306		Ca. 6,5 m	20	Væg er rød sten Tag er grå eternit
3. Smågrisestald tages ud af drift	120		Ca. 5 m	20	Væg er rød sten Tag er grå eternit
4. Smågrisestald tages ud af drift.	760		Ca. 5,7 m	20	Væg er rød sten Tag er grå eternit
5. Løbestald tages ud af drift.	325		Ca. 5 m	20	Væg er rød sten Tag er grå eternit
6. Farestald tages ud Af drift	565		Ca 5 m	20	Væg er rød sten Tag er grå eternit
7. Drægtighedsstald Ændres til lade	905		Ca. 7 m	20	Væg er grå beton og grå stålplade. Tag er grå stålplade
8. Halmlade	645		Ca. 8 m	20	Væg er grå stålplader Tag er grå eternit
9. Gylletank 1200 m ³	300		Ca. 2 m		Væg er grå
10. Gylletank 600m ³	150		Ca. 2 m		Væg er grå
11. Kornsilø	40		Ca. 13m		Farven er blå
12. Kornsilø	115		Ca. 12m		Farven er blank
13. Forrum	40		Ca. 3 m	Fladt	Væg er rød sten
14-15-16 Nye slagte-Svinestalde		4.675	Ca. 7,5m	20	Væg er i jordfarver Tag er grå eternit.
17-18. 2 nye procestanke á 300m ³		150	0,4 m		Grå beton
19. Styre- og procescontainere		50m ²	3,0	Fladt	Vægge i jordfarver
20. Syretank		18m ²	2,0	Rund	Grøn
21. Ventilbrønd		10m ²	0,4	Flad	Grå beton
22-23 2 nye gylletanke		1.500	2,5 m		Grå beton

Knud O. Andersen, Byggeri og teknik

Signatur:

Udbringningsarealer

- Ejet
- Forpagtet
- Gylleaftale

drikkevandsinteresser

- Særlige drikkevandsinteresser
- Begrænsede drikkevandsinteresser
- Almindelige drikkevandsinteresser

Dato: 19-08-2010

Irene Paulsen

Skanderborg Kommune
 natur og miljø
 Vedr. Østerskovvej 4
 Jr.nr. 08/24984

Mål: 1:39.177

© Kort og matrikelstyrelsen © Cowi
 © Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejer

Østerskovvej 4

Alternative placeringer:

Der er vedhæftet en kortskitse, der viser de placeringer der har været drøftet i forbindelse med placeringen af et nyt staldanlæg på Jørgen Jakobsens bedrift. Det skal bemærkes at alternativerne kun er skitseret. Det er således ikke eksakte placeringer og slet ikke i korrekte mål.

Der er følgende bemærkninger til Alternativerne:

Alternativ 1

Placeringen i forbindelse med det eksisterende produktionsanlæg, på Ersholtvej 17, var umiddelbart gunstig, idet der ville være relativt langt til nærmeste naboer og samlet bebyggelse. Samtidig ville produktionen her være placeret sammen med, eller ganske tæt ved, ansøgers privatbolig. Her er der i forvejen en husdyrproduktion, og der ville være andre driftsbygninger der kunne bruges.

Placeringen blev dog ganske uaktuel i forbindelse med at byzone grænsen rykkede frem til den nye motorvej. Dermed ville stalden ikke kunne placeres mindst 300 m fra byzonen, hvilket er et ufravigeligt krav.

Alternativ 2

Ved Tovstrup St. Vej 10 ligger der en mindre husdyrproduktion. Produktionen ligger meget tæt på lokalplanlagt beboelse i landzone, og kan derfor ikke udvikles med yderligere husdyrhold.

På den baggrund vurderedes en placering nord for ejendommen. Her ville produktionen kunne komme til at ligge "skjult" i kanten af skoven, og der ville ikke umiddelbart være naboere indenfor geneafstand.

Der er imidlertid et overdrev (§ 7 beskyttet) ca. 1000 m øst for den undersøgte placering. Det vurderes at kunne blive vanskeligt at overholde ammoniakdepositionskravet i forhold til naturområdet. Samtidig ville produktionen komme til at ligge ganske langt fra ansøgers privatbolig, hvilket vurderes at være u hensigtsmæssigt.

Alternativ 3

Denne placering blev mulig i forbindelse med at ansøger fik mulighed for at erhverve en del af naboens jord. Anlægget ligger her i umiddelbar tilknytning til den eksisterende produktion og kan udnytte de faciliteter der allerede er tilstede her, og der vil være direkte udkørsel til offentlig vej.

Dette er den placering der er søgt om.

Alternativ 4

I forbindelse med at det kunne blive vanskeligt at håndtere lugtproblematikken i forhold til byzonen, ved Låsby med vest, vurderedes det om stalden kunne forlægges

2-300 m od øst. Derved ville man kunne etablere stalden uden at komme væsentlige problemer rent lugtmæssigt.

Imidlertid ville denne udflytning betyde at der skulle etableres ny vej, føres strøm og vand frem, søges om landzonetilladelse m.m. Samtidig ville man ubrugeliggøre de eksisterende faciliteter på Østerskovvej 4 (strøm, vand og servicebygninger).

Alt i alt vurderede ansøger at omkostningerne ved denne placering ville være for store set i forhold til de fordele der kunne være.

Da der samtidig dukkede ny teknologi (Smellfighter) op, der kunne håndtere lugtproblematikken ved den fortrukne placering, var der ikke længere nogen tvivl om hvilken placering der ville være den foretrukne.

**Patriotisk Selskab
Miljøafdelingen**

Ørbaekvej 276, 5220 Odense SØ
Tlf. 6315 5400
Fax. 65932015

Målforhold: 1:20000

Alternative placeringer
Østerskovvej 4

J.Nr. 948

Dato	Init.	Godk.
22.08.2008	can	

Skanderborg kommune

Att. Irene Paulsen

Email: irene.paulsen@skanderborg.dk

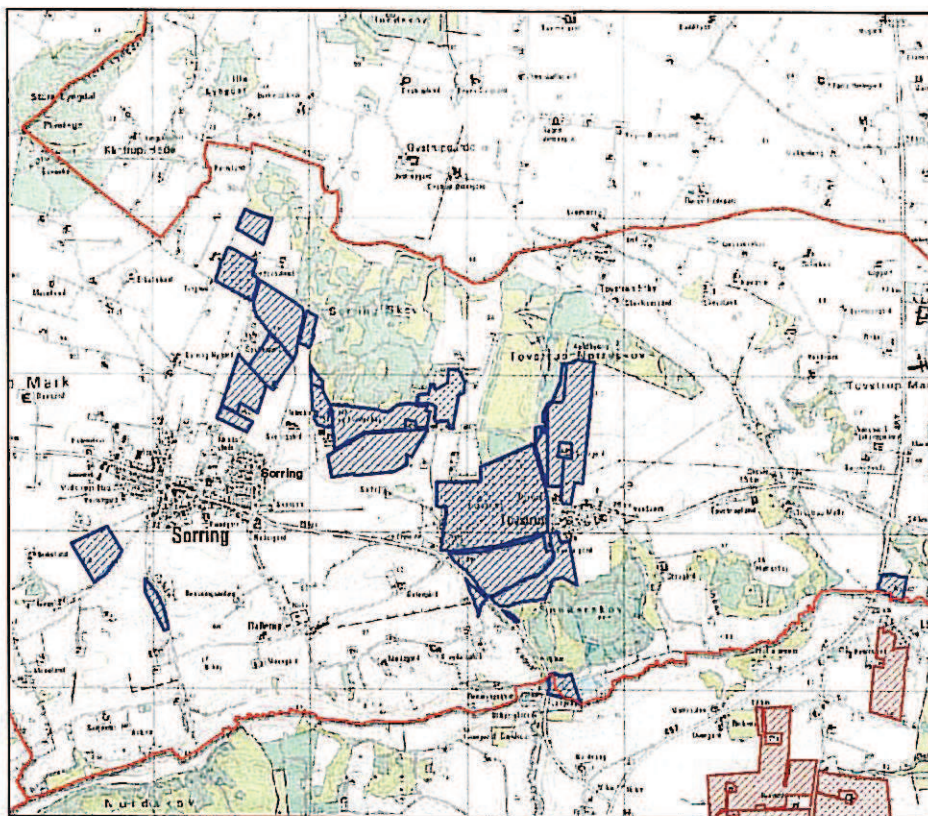
17. september 2009

Udtalelse vedr. udspretningsarealer i Silkeborg Kommune for ejendommen Østerskovvej 4, 8670 Låsby, tilhørende Jørgen Jakobsen, Ersholtvej 17, 8670 Låsby.

Skanderborg Kommune har den 22-08-2008 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse af svineproduktionen på Østerskovvej 4, 8670 Låsby. Ansøger råder over arealer i Silkeborg Kommune, som ønskes anvendt til udspretning af husdyrgødning fra det ansøgte projekt.

Skanderborg Kommune har derfor sendt ansøgning om udvidelse af husdyrhold i svin efter § 12 i høring hos Silkeborg Kommune i henhold til § 21, stk. 1 i bekendtgørelse af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Der er ansøgt om at udvide husdyrholdet fra 179,35 DE til 498,82 DE. Det samlede udspretningsareal er oplyst til 286,38 ejet/forpaget areal og 98,56ha aftaleareal, hvoraf 151 ha ejet/forpaget udspretningsarealer ligger i Silkeborg Kommune, se Figur 1.

Fosfor-overskuddet på de ejede og forpagtede udspretningsarealer er beregnet til -0,4kg P/ha/år, og kvælstofudvaskningen er beregnet til 56,80kg N/ha ud ad rodzonen. Dyretrykket i ansøgt drift på markerne er 1,4 DE/ha.

Figur 1: Udbringingsarealerne i Silkeborg Kommune.

Redegørelse for vilkår

På følgende marker er der benyttet sædskifte S2 i stedet for reference sædskiftet S4: 218-1; 218-0; 213-0; 212-0; 214-0; 215; 215-1; 211-1; 211; 210; 209; 228; 208; 207; 206; 206-2; 227; 217-0; 220; 219; 208-3. Sædskiftet S2 er i sædskiftenotatet anført som et lerjordssædskifte, som i dette tilfælde er valgt, selvom jorderne i Silkeborg Kommune er lerblandede sandjorder. Ved valg af referencesædskiftet S4 lægges en fraførsel på 21,1kg P/ha/år til grund mens fraførslen ved det valgte S2 sædskifte er på 26,9kg P/ha/år. Med det valgte sædskifte opnås derfor en nettofraførsel på 0,4kg P/ha/år, hvor referencesædskiftet S4 ville resultere i et nettooverskud på 5,4kg P/ha/år på udsprejningsarealet.

Det er Silkeborg Kommunes opfattelse, at der altid forudsættes indarbejdet vilkår for valg af andet sædskifte end referencesædskiftet. Alle vurderinger af risiko for væsentlig påvirkning af vandområder, overbelastet med fosfor, er gennemført på baggrund af den oplyste fosforbalance på - 0,4kg P/ha. Der skal derfor indarbejdes vilkår for maksimalt fosforoverskud/ha/år i projektet.

Den oplyste fosforfraførsel på 26,9kg P/ha/år forudsættes overholdt og skal til enhver tid kunne dokumenteres på forlangende, i form af konsulent påtegnet e- kontrol eller anden lettilgængelig og valideret opgørelse.

Alternativt kan vælges at fokusere på differencen mellem tilført mængde fosfor med husdyrgødningen og fraført mængde med afgrøden. I sådanne tilfælde skal der være balance, dvs. 0kg P/ha/år på mark nr. 206, 207, 217-0 og 228.

Der er ikke indarbejdet BAT for fodring i det projekt, der er forelagt Silkeborg Kommune til vurdering. Hvis der igennem foder tilpasninger kan opnås tilnærmelsesvis fosforbalance, vurderes det, at tilbageholdelsesevnen på de øvrige udspretningsarealer er tilstrækkelig. Der vil derfor ikke være en væsentlig risiko for miljøet

Skanderborg Kommune anmodes om at indarbejde vilkår for fodring, der tilgodeser denne tilkendegivelse. Det vil herefter være Silkeborg Kommunes vurdering, at der ikke er grundlag for at stille yderligere, skærpede vilkår eller evt. afslag på at benytte de pågældende udbringningsarealer jf. nedenstående risikovurdering.

Natur

Bemærkninger til arealerne:

Mark 212-0 ligger lige op af overdrev (lokalitetsnr. k672-02-ov). Dele af mark 212 skråner stærkt (over 12°) ned mod overdrevet, hvorfor der er risiko for afstrømning eller spild af næringsstoffer fra husdyrgødningen ud i naturområdet. Der bør derfor stilles vilkår om en beskyttelsesbræmme på mindst 10 meters bredde langs overdrevets kant. Bræmmen må ikke tilføres næringsstoffer eller sprøjtes, men må gerne jordbehandles eller græsses ekstensivt. Se figur 2.

Figur 2: Mark 212-0

Mark 217-0. Marken er godkendt med 15 års genopdyrkningsret af Silkeborg Kommune d. 12.03.2009. Marken kan dermed inddrages i omdrift.

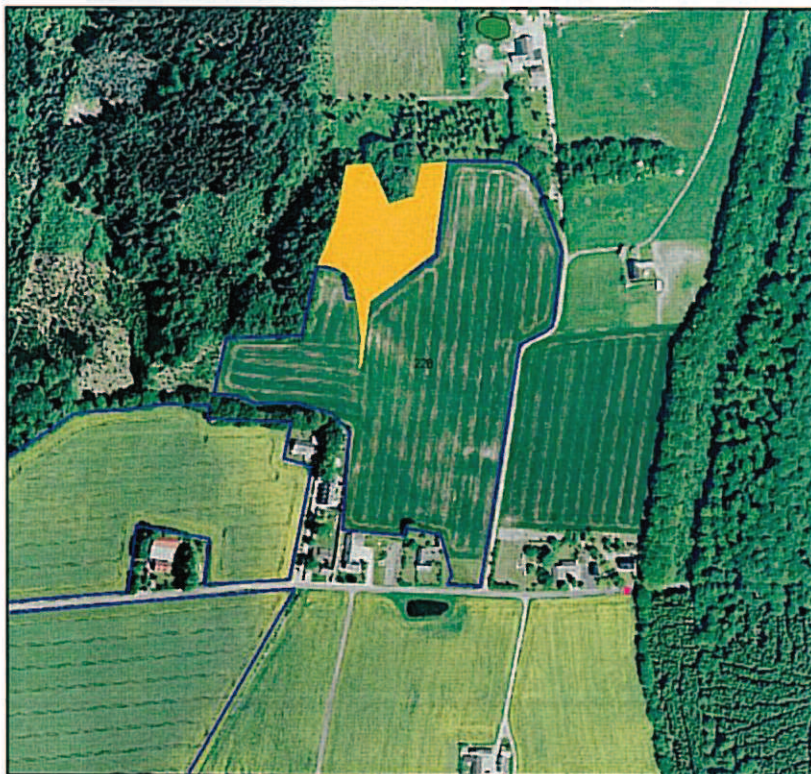
Mark 220 og 219. Fra mark 220 er der 108 meter til den A målsatte sø. Der er 86 meter til overdrevet fra mark 219. Da udbringningsarealerne ikke støder direkte op til naturområderne, eller hælder ned mod disse, er det kommunens vurdering, at områderne ikke bliver væsentlig påvirket af driften af udbringningsarealerne.

Mark 226 er ikke i omdrift. Marken er godkendt med 15 års genopdyrkningsret af Silkeborg Kommune d. 12.03.2009. Marken kan dermed inddrages i omdrift.

Mark 227 er ikke i omdrift. En del af marken er §3 natur (mose). Denne del skal tages ud som udbringnings areal. Den resterende del af marken er godkendt med 15 års genopdyrkningsret af Silkeborg Kommune d. 12.03.2009. Marken kan dermed inddrages i omdrift.

Mark 228 ligger op af overdrev k671-01-ov. Overdrevets afgrænsning er rettet til efter de faktiske forhold, og markgrænsen bør tilrettes tilsvarende. Dele af mark 228 skråner stærkt (over 12°) ned mod overdrevet, hvorfor der er risiko for afstrømning eller spild af næringsstoffer ud i naturområdet. (Se figur 3).

Der bør derfor stilles vilkår om en beskyttelsesbræmme på min. 10 m bredde langs overdrevets kant. Bræmmen må ikke tilføres næringsstoffer eller sprøjtes, men må gerne jordbehandles eller græsses ekstensivt.

Figur 3: Mark 228.

Fredninger og Beskyttelser.

På mark 207 er der en gravhøj.

På mark 210 og 211 findes et fredet område og gravhøj. Fredningen er en tinglyst deklaration på arealet, der ikke er til hinder for alm. landbrugsdrift af områderne.

214-0 og 215 har gravhøje inde på marken.

Der bør erindres om den lovpligtige 2 m brede dyrkningsfri zone omkring gravhøje.

Langs flere af arealerne findes beskyttede sten- og jorddiger i henhold til museumsloven. Digerne fremgår af vedlagte kort.

Natura2000 og bilag-IV arter:

Området indgår ikke i natura 2000-netværket. Det nærmeste natura 2000-område er Gjern Bakker, der ligger over 5 km nordvest for arealerne. Det er kommunens vurdering, at driften af landbrugsområderne som ansøgt ikke vil have negative konsekvenser for habitatområdet. Lyngbygårds Å er levested for odder, der er bilag IV-art (novana odder overvågning). Ved besigtigelse på mark 227 d. 09.01.2009 blev der konstateret odderveksler og odder ekskrementer på marken. Det er kommunens vurdering, at alm. landbrugsmæssig drift af marken ikke vil have negativ indvirkning på odderens leveduligheder i området.

Silkeborg Kommune har ikke kendskab til forekomst af andre bilag-IV arter på- eller nær udbringningsarealerne.

Fredede arter

Silkeborg Kommune har ikke kendskab til at der forekommer fredede arter på eller ved udbringningsarealerne.

Konklusion og vilkår:

På mark 212-0 og 228 stilles der vilkår om en beskyttelsesbræmme på min. 10 m bredde langs overdrevets kant. Bræmmen må ikke tilføres næringsstoffer eller sprøjtes, men må gerne jordbehandles eller græsses ekstensivt.

En del af mark 227 er § 3-natur (mose og eng) og kan ikke anvendes som udbringningsareal. Det er den aktuelle naturtilstand på arealet, der afgør, om der er tale om et beskyttet naturområde. Det er altid lodsejerens ansvar, at der ikke sker indgreb i beskyttede områder. De berørte § 3-områder er A-målsatte.

Markerne kan fortsat anvendes til græsning i det omfang, det er sket hidtil, men må ikke gødes eller omlægges.

Den resterende del af mark 227 kan anvendes som udbringningsareal, men hvor marken grænser op til beskyttet natur, skal der opretholdes en mindst 2 m bred dyrkningsfri bræmme for at beskytte naturområderne mod spild af næringsstoffer. Bræmmen skal holdes græsset eller slået og må ikke tilplantes.

Endvidere henledes opmærksomheden på de lovpligtige 2 m bræmmer langs vandløb.

Lovgrundlag

Formålet med naturbeskyttelseslovens § 3 (beskyttet naturtype) er at sikre ferske enge, moser, overdrev, heder, vandløb, strandenge og søer mod tilstandsændringer. Bestemmelsen administreres restriktivt, og der meddeles normalt kun dispensation til helt underordnede eller naturforbedrende foranstaltninger.

Den hidtidige driftsform af et §3-beskyttet område, dvs. med hensyn til f.eks. gødskning og vedligeholdelse af dræn og grøfter, kan fortsætte i samme omfang og med samme intervaller som tidligere.

Hvis man ønsker at ændre driften af arealet, kræver det dispensation fra kommunen. Opførelse af byggeri, etablering/fjernelse af beplantning, terrænregulering og andre ændringer af arealets tilstand må ligeledes ikke ske uden forudgående dispensation fra kommunen.

Revideret kort over § 3 natur i tilknytning til udbringningsarealerne vedlægges dette notat.

Overfladevand.

Kommunen skal for hver ansøgning foretage en konkret vurdering, jf. § 29 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, og kan på den baggrund i særlige tilfælde beslutte sig for at stille vilkår, der rækker udover det beskyttelsesniveau, der fremgår af bilag 3 i bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Kommunen er ifølge EU's habitatdirektiv forpligtet til at sikre, at habitatudpegede områder sikres mod skadelige miljøpåvirkninger. Desuden er Silkeborg Kommune forpligtet til at arbejde for, at habitatområder i kommunen sikres en gunstig bevaringsstatus. Kommunen lægger vægt på at fastholde og styrke de rekreative værdier i vandområderne, herunder søer, som er målsat til badning.

Der udbringes husdyrgødning, svarende til 1,4 DE/ha i gennemsnit. Det fremgår af ansøgningen, at nitratudvaskningen i gennemsnit er på 56,80kg N/ha. Alle arealer er drænedede og ikke-vandede.

Afstrømningen fra udbringningsarealerne er fordelt i oplandene til de målsatte søer Brabrand Sø og Tange Sø. Brabrand Sø tilstrømmes af vandet fra Århus Å/Årslev Engsø og afvander via Århus Å til Århus Bugt. Tange Sø tilstrømmes af vandet fra Gudenåen, som udmunder i Randers Fjord.

Følgende marker afvander til Tange Sø og Randers fjord: 211; 211-1, 218-1; 218-0; 213-0; 212-0; 214-0; 215; 215-1.

Følgende marker afvander til Årslev Engsø, Brabrand Sø og Århus bugt: 210; 209; 228; 208; 207; 206; 206-2; 221; 227; 217-0; 220; 219; 208-3; 226.

Karakteristik af berørte vandområder.

Tange sø

Tange Sø er i Regionplan 2005 fra Århus Amt målsat med en generel målsætning (B) om et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, som kun er svagt påvirket af menneskelig aktivitet. Den er endvidere målsat med en skærpet målsætning som vandområde til badning. Målsætningen er ikke opfyldt, idet

der hver sommer optræder store mængder alger, som gør vandet uklart og uegnet til badning. Tange sø anses først og fremmest for at være følsom overfor belastning med fosfor. I udkast til kommuneplan for Silkeborg Kommune fokuseres i høj grad på at fastholde og forbedre kvaliteten af søer som forudsætning for anvendelse til badning og andre rekreative formål. Silkeborg Kommunes badevandsanalyser 2007-2008 viser, at vandet i Tange Sø i sommerhalvåret normalt er mindre egnet til badning trods tilfredsstillende hygiejnisk kvalitet på grund af kraftig algeforekomst, og basisanalysen bekræfter, at der vil være behov for en indsats overfor belastningen med fosfor.

Randers Fjord

Oplandet til Randers Fjord udgør 3256 km². Ifølge en opgørelse fra Århus Amt blev fjorden i 2004 tilført i alt ca. 4.100 tons kvælstof og ca. 130 tons fosfor til Randers Fjord. Silkeborg kommune har ikke kendskab til nyere opgørelser. Målsætningen for Randers Fjord er ikke opfyldt, idet miljøtilstanden er kraftigt påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer til fjorden og dens opland. Belastning med fosfor fra spildevand og landbrugsarealer i Silkeborg Kommune er medvirkende årsag til, at målsætningen ikke er opfyldt. For at opnå en bedre miljøtilstand skal tilførslerne af kvælstof og fosfor reduceres.

Ifølge Statens reviderede nitratklassekort er kvælstoftilbageholdelsen 76 – 100 % i den del af oplandet til Randers Fjord, som ligger i Silkeborg Kommune, hvorfor det generelle beskyttelsesniveau anses for tilstrækkeligt. Silkeborg Kommune lægger nitratklassekortets angivelser til grund som nyeste viden om kvælstoftilbageholdelsepotentialet i kommunens andel af oplandet til Randers Fjord og finder derfor ikke tilstrækkeligt grundlag for, at hele eller dele af udspretningsarealet på grund af lokale forhold bør skifte nitratklasse.

Brabrand Sø, Årslev Engsø og Århus Bugt

Brabrand Sø med omgivelser er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde EU-habitatområde nr. 233. Den nyetablerede Årslev Engsø ligger ligeledes i habitatområdet.

Årslev Engsø er opstået som vådområde i forbindelse med et naturgenopretningsprojekt og ikke målsat i regionplanen. Brabrand Sø er C målsat (lempet målsætning) i amtets Regionplan 2005, da Brabrand Sø tidligere har været stærkt forurenede af spildevand. Tilstanden i søen er forbedret på grund af forbedret spildevandsrensning, ophør af dambrugsdrift og fjernelse af fosforholdigt sediment i søen. Tilstanden er dog ikke tilfredsstillende, fordi fosfortilførsel og intern belastning fra søbunden fortsat er for høj. Ifølge basisanalysen i den statslige vandplanlægning er målsætningen ikke opfyldt, og det er angivet, at der vil være behov for yderligere fosforreduktion end angivet i regionplanen for spildevand fra renseanlæg, dambrug og enkeltejendomme i det åbne land for at få målsætningen opfyldt. Den aktuelle fosfortilførsel er opgjort til 6.500kg P/år, og den forventede fremtidige fosfortilførsel i 2015 er opgjort til 5.000kg P/år.

Området ud for Århus Å's udløb i Århus Havn er udlagt med en lempet målsætning i Århus Amts Regionplan 2005. Den lempede målsætning er kun udlagt med hensyn til havneaktiviteterne, og udledningen af kølevand og betyder ikke, at der generelt kan tillades en påvirkning af miljøet i området med lempet målsætning. Uden for havnen er Århus Bugt udlagt med generel målsætning. Målsætningen betyder, at området skal være upåvirket eller kun svagt forureningspåvirket. Målsætningen for området er ikke opfyldt på grund af den generelle eutrofiering af Kattegat. Basisanalysen bekræfter, at målsætningen ikke er opfyldt.

Randers Fjord:

Dele af Randers Fjord er en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15, EF-habitatområde nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord og Ramsar-område. Grund Fjord og den inderste del af Randers Fjord er udlagt med generel målsætning i Regionplan 2005. Fra Uggelhuse og til Udbyhøj har fjorden skærpet målsætning i Regionplan 2005. Det skyldes, at denne del af fjorden har status som internationalt naturbeskyttelsesområde. Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsarområde nr. 11.

Vurdering af Arealer i oplandet til Brabrand Sø

Mark 206 og 207.

På mark 206 og 207 skrån timer dele af udbringningsarealet 6-12 grader mod grøft. Der skal derfor etableres dyrknings- og gødskningsfri 20 m bræmmer på arealerne, se placering på kortbilag 1. Kravet om, at det ikke blot er tilstrækkeligt at friholde bræmmen for flydende husdyrgødning er begrundet i, at bræmmen vurderes påkrævet for at dæmme op for afstrømning fra den bagvedliggende del af udbringningsarealet.

Mark 208, 208-3 og 219.

Mark 208 skrån timer 6-12° mod skov. Mark 208-3 ligger i en afstand til nærmeste vandløb ved Toustrup Nørreskov på ca. 100 meter. Der indgår skrån timer arealer på mark 219, men arealet ligger ikke vandløbsnært. Arealerne ligger ikke vandløbsnært og vurderes derfor ikke at være høj risiko arealer for tab af fosfor til vandmiljøet.

Markerne 209, 206-2, 210, 221 og 220.

Markerne ligger ikke vandløbsnært, og Silkeborg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grundlag for at stille skærpede vilkår.

Mark 217-0.

Der er et væld på skrån timer ned på marken. Marken var fugtig ved besigtigelse, og på midten af marken voksede dunhammer. Der er tale om et drænet lavbundsareal i umiddelbar tilknytning til vandløb, som vurderes at være høj-risikoareal i forhold til tab af fosfor til vandmiljøet, selvom arealet ligger i okkerklasse 1, bl.a. fordi det i perioder er vandlidende. Der bør derfor stilles krav om fosforbalance på arealet.

Mark 226

Store dele af marken skrån timer mere end 12 grader ned mod grøft. Der er ikke plads til at lave 20 m udspretningsfri bræmme på arealet ned mod grøften, og arealet kan derfor ikke benyttes til udspretning.

Mark 227.

Arealet er drænet lavbundsareal med høj tabsrisiko på grund af umiddelbar tilknytning til vandløbssystemet. Silkeborg Kommune vurderer, at den del af udbringningsarealet, der er tilbage efter udtagning af § 3-delen, er så smalt, at der ikke kan udbringes husdyrgødning på arealet uden at påvirke det tilstødende §3 areal og tilknyttede vandhul som følge af kørsel og risiko for afstrømning af husdyrgødning. Arealet bør derfor udgå som udbringningsareal. Se kort bilag 2.

Mark 228

Ved vurdering af mark 228 er lagt særligt vægt på, at der fraføres lige så meget fosfor med afgrøderne, som der tilføres med husdyrgødningen. Der er tale om et intensivt drænet lavbundsareal med umiddelbar tilknytning til vandløb på to sider, hvor tilbageholdelseevnen for fosfor ved et overskud vurderes at være yderst begrænset eller ikke-eksisterende uanset okkerklasse. Der bør derfor stilles krav om fosforbalance på arealet.

Vurdering af arealer i oplandet til Tange Sø

På mark 212-0 indgår skrånende partier ind mod overdrev. Arealet ligger ikke vandløbsnært. Markerne 218-1, 218-0, 213-0, 214-0, 215, 215-1 ligger ikke vandløbsnært. Det vurderes derfor, at tabsrisikoen for fosfor fra disse arealer er moderat, for så vidt der ikke optræder et væsentligt hektarbaseret fosforoverskud i projektet.

Samlet vurdering overfladevand.

Det vurderes, at projektet ved opnåelse af tilnærmelsesvis fosforbalance på hovedparten af udspretningsarealerne ikke udgør en væsentlig risiko for miljøet, da arealerne ikke ligger i umiddelbar tilknytning til vandløb og lignende, og tilbageholdelseevnen derfor er god. Tabsrisiko for enkelt arealerne vurderes dog at være høj. I afsnittet om vilkår er der nærmere beskrevet, hvilke forudsætninger, der er indgået ved vurderingen, og hvilke evt. vilkår, der vil være relevante.

Der er ikke registreret forekomster af bilag 4-arter i de berørte vandområder, hvis levevilkår kan forventes direkte berørt som følge af inddragelse af de pågældende arealer til udspretning af husdyrgødning fra det ansøgte projekt.

Med hensyn til kvælstof vurderes, at husdyrlovens angivelse af et kvælstofreduktionspotentiale på 76 – 100 % i Silkeborg Kommune skal lægges til grund for de pågældende udbringningsarealer. Søerne anses ikke for at være særskilt kvælstoffølsomme, fordi fosfor er den primært regulerende faktor for algevækst. Det vurderes, at yderligere beregninger ikke vil føre til andet resultat. Der henvises derfor til husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for kvælstof, som er overholdt.

Oplandet til Randers Fjord indgår i udpegningen af oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor. Staten har ikke gennemført en tilsvarende udpegning for oplandet til Natura 2000-søer overbelastet med fosfor, men på baggrund af oplysningerne om Brabrand Sø vurderes oplandet at skulle sidestilles hermed.

Silkeborg Kommune vurderer, at der med oplysningerne om fosforbalance ikke er væsentlig risiko for miljøet i habitatområde Brabrand Sø med omgivelser og i habitat- og Ramsar-område i Randers Fjord, og at projektet således er i overensstemmelse med forpligtelserne til at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus.

Det vurderes endvidere, at der ikke er risiko for forringelse af de lokale, værdifulde rekreative interesser knyttet til de berørte vandområder, idet vandets egnethed til badning fastholdes eller styrkes i overensstemmelse med målsætningerne på grund af fosforbalance i projektet.

Nitrat grundvand.

Den ansøgte miljøgodkendelse omfatter arealer beliggende i Indsatsområde Sorring, samt arealer beliggende uden for indsatsområder. Det fremgår, at udvaskningen af nitrat fra rodzonen for arealerne i Indsatsområde Sorring reduceres med 3 mg/l fra 60 til 57 mg/l.

For Indsatsområde Sorring er der ikke udarbejdet indsatsplaner. Dele af Indsatsområde Sorring er i Regionplanen 2005 for Århus Amt udpeget som nitratfølsomt.

Mark 206, 206-2, 221 og 226 ligger nedstrøms indvindingsboringerne til Toustrup By Vandværk, og mark 208 ligger opstrøms indvindingsboringerne til Toustrup By Vandværk. Vandværket indvinder fra boring DGU nr. 88.1126 filtersat 38,5 - 44,5 meter under terræn. Grundvandsmagasinet, hvorfra der indvindes, overlejres af 24 meter moræneler/smeltevandsler. Der indvindes grundvand uden nitrat.

På baggrund af den relativt velbeskyttede indvinding til Toustrup By Vandværk og det foreliggende vidensgrundlag vurderes, at der ikke er grundlag for at stille skærpede vilkår til udvaskning af nitrat i forhold til Toustrup By Vandværks indvindingsboring.

Ud fra andre boringsoplysninger i Indsatsområde Sorring ses, at det primære grundvandsmagasin overlejres af 5-10 meter moræneler for de arealer som miljøgodkendelsen omfatter. På det foreliggende vidensgrundlag og udvaskningsberegningerne vurderes derfor, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår til udvaskning af nitrat i indsatsområdet.

Det skal bemærkes, at hvis ny viden, herunder den kommende geologiske kortlægning og indsatsplanlægning i indsatsområdet, viser, at områderne er mere nitratsårbare end forudsat, kan det fremover blive nødvendigt at stille yderligere skærpede vilkår for udvaskning af nitrat i området.

Konklusion

Arealerne kan drives under følgende forudsætninger og vilkår:

Fosfor fraførsel på 26,9kg P/ha skal kunne dokumenteres i form af konsulent påtegnet e-kontrol eller lignende materiale.

På mark 206 og 207 ^{13,21} ^{33,18}

Der skal etableres 20 m bræmmer dér, hvor udbringningsarealet hælder mod grøft. Se kort bilag.

På mark 212 og 228 skal der etableres beskyttelses bræmme på 10 meter langs overdrevets kant. Markerne 226 og 227 tages ud som udbringningsarealer. Se kort bilag.

Hvis der er spørgsmål, er du velkommen til at kontakte undertegnede.

Venlig hilsen

Mette Rasmussen
Biolog

Bilag

Bilag 1: Kort over mark 206 og 207 med bræmmer mod grøfter.

Bilag 2: Kort over mark 227 der viser mark og §3 området.

Kopi sendt via e-mail til: Irene Paulsen, irene.paulsen@skanderborg.dk

Signatur forklaring

- Eng
- Målsattevandløb
- Mose
- B3
- Sø

Silkeborg Kommune
 Teknik- og Miljøafdelingen
 Søvej 3, 8600 Silkeborg. Tlf. 89 70 10 00

Mål 1:2000
 Dato 17. september 2009
 Konstr. A4
 Tegn.

Rev.dato

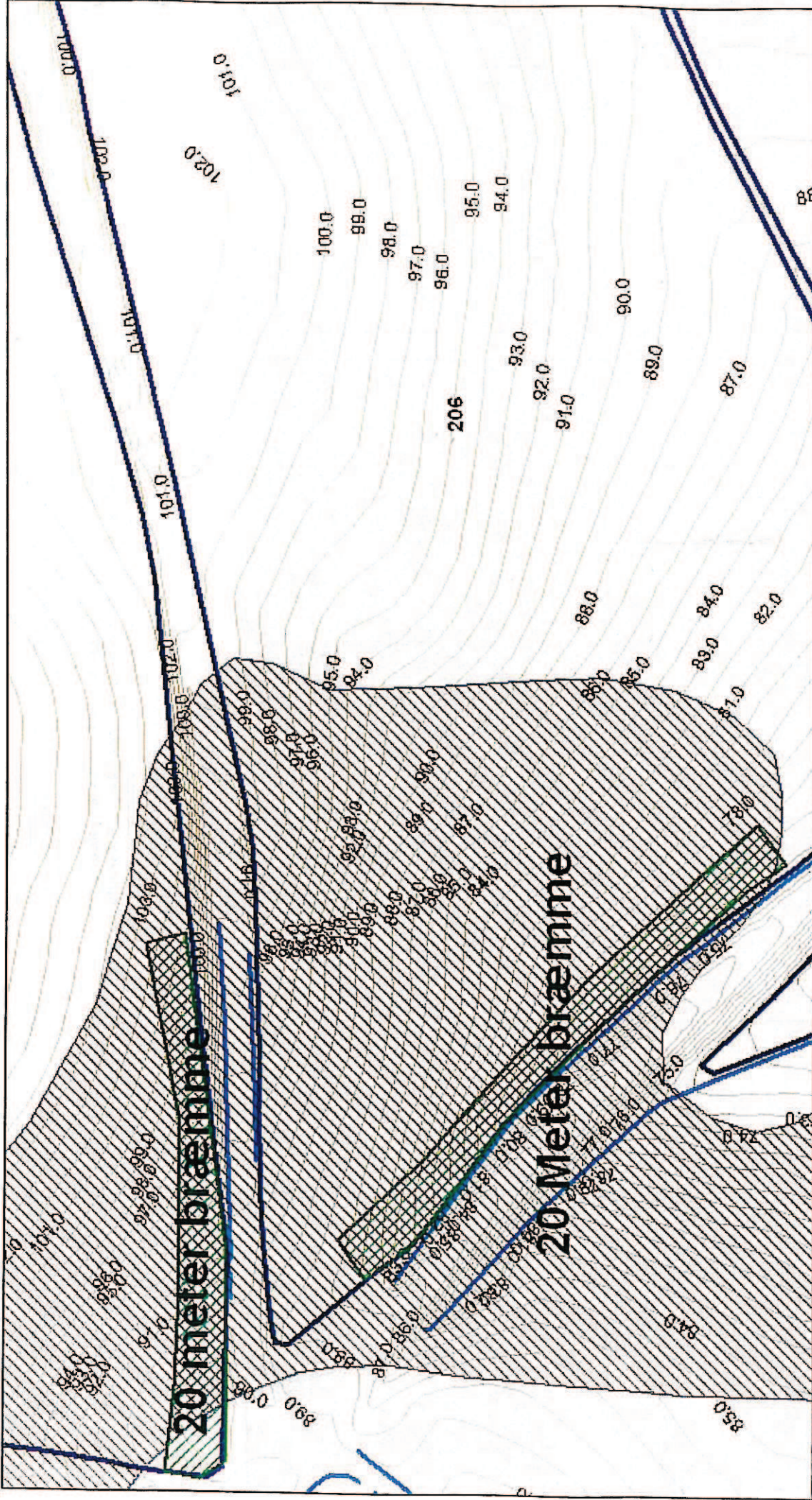
Sag nr. 08/10563

Areal høring af arealer beliggende i Silkeborg Kommune tilknyttet Østerskovvej 4 tilhørende Jørgen Jakobsen, Ersholvej 17, 8670 Skanderborg.

Tg.nr.

Bygninger er vist ved tegudhæng / Evt. skal er kun til oversigtsbrug / Koter er angivet i DVM90

Copyright Silkeborg Kommune

signatur forklaring Silkeborg Ø 1m kurver Grøft kanal Terrænhældning 6 - 12 grader Udbringning	 Silkeborg Kommune Teknik- og Miljøafdelingen Søvej 3, 8600 Silkeborg, Tlf. 89 70 10 00	Mål 1:2000 Dato 31. august 2009 Konstr: A4 Tegn.	Rev.dato Sag nr. 09/29309
	Høring fra Skanderborg kommune i forbindelse med udvidelse på Ersholtevej 17 i Skanderborg med arealer i Silkeborg kommune.	Tg.nr.	Copyright Silkeborg Kommune

Bygninger er vist ved tagudhæng / Evt. skel er kun til oversigtsbrug / Koter er angivet i DVR90

I forbindelse med nabohøringen i perioden 23. juni til 12. august 2010 har Skanderborg kommune modtaget et indlæg. Dette har været sendt til ansøger og konsulent til kommentering.

Nedenfor er gengivet et kort resume af punkterne i indlægget, suppleret med kommunens og ansøgers bemærkninger.

*Oplever pt. et godt naboskab med Østerskovvej 4, ser en risiko for at det sættes over styr, når ansøger gøres bekendt med indsigtelsen.

*Frygter at værdien af egen ejendom falder, dels pga. anlæggets størrelse og dels pgr. frygt for lugt

*Frygt for at drikkevandet forurenes

Indlægget afsluttes med en generel anke mod svineproduktionen i Danmark, som den sker i dag.

Kommunens bemærkninger:

Kommunen kommenterer kun på de punkter, som ligger inden for rammerne af husdyrgodkendelses loven, som godkendelsen er givet efter. De øvrige temaer er enten personlige (naboskabet), ligger uden for den eksisterendes lovs rammer eller er politiske holdninger (faldende værdi af hus nabo til svineproduktioner og de generelle betragtninger).

Vedr. lugt, så kan kommunen ikke udelukke, at der til tider vil kunne opleves en lugt fra produktionen, som må accepteres på landet. I forbindelse med behandling af ansøgningen, har ansøger via beregninger, med de bedst tilgængelige modeller (OML-beregninger), dokumenteret, at produktionen vil kunne overholde de lugtgenekrav, som er opstillet i Lov om Miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Der findes ingen særlige omstændigheder i forbindelse med denne produktion i forhold til andre produktioner, som gør, at kommunen finder grund til at skærpe lugtgenekravene.

Ligeledes med er udvaskningen af nitrat fra landbrugsjorden beregnet via ansøgningssystemet, med de modeller som indgår her. Det er her beregnet at udvaskningen, som følge af den nye produktion vil falde en anelse. Dermed har kommunen vurderet, at udvaskningen i hvert fald ikke bliver større som følge af udvidelsen, hvilket er i overensstemmelse med loven.

Ansøgers bemærkninger:

I forbindelse med indsigelse, fra Allan Elm, Østerskovvej 10, mod udvidelsen på Østerskovvej 4, er ansøger blevet anmodet om at komme med bemærkninger:

- Ansøger er bevidst om (og anerkender) at der er forskellige opfattelser om moderne svineproduktion. Der er dog ingen grund til at indsigelsen skulle påvirke naboskabet negativt, idet det jo helt overordnet er regler der bestemmer hvor, og på hvilke vilkår der kan etableres produktionsanlæg.
- Det er korrekt at de nye stalde vil komme til at syne store. Det er dog erfaringen at beplantningen udenom, i løbet af få år vil sløre bygningerne.
- Der vil komme lugt fra den nye produktion, men det skal bemærkes at Østerskovvej 10 ligger væsentligt udenfor det område, hvor lugten kan være generende. Det betyder dog ikke, at der aldrig

vil kunne lugte af gris hos naboerne, men det bør ikke være mere end det man ”må tåle” i det åbne land.

- Kvaliteten af vandet i en drikkevandsbrønd, er primært påvirket af den aktivitet der er ovenpå jorden i brøndens nærområde. Det skal bemærkes at der ikke, i forbindelse med udvidelsen, sker nogen ændringer i den måde jorden drives. Mængden af husdyrgødning der udbringes, ændres heller ikke. Faktisk er det således at udvaskningen af nitrat til grundvandet falder. Det er **beregnet** (ikke sandsynliggjort) i det officielle beregningsmodul der skal anvendes i forbindelse med husdyrgodkendelser.

Alt andet lige bør det betyde at risikoen for nitrat i grundvandet bliver mindre fremover.

De mere subjektive betragtninger der er i indsigelsen, om det rimelige/fornuftige i at drive svineproduktion i Danmark, finder ansøger ikke grund til at kommentere. Det skyldes at der, som Allan Elm selv skriver, mere er tale om ”generelle overvejelser og pointeringer.”

Beredskabsplan

for

Jakobsgård

Østerskovvej 4
8670 Låsby

Indholdsfortegnelse: (her påføres sidetal til sidst)

Telefonnumre.....

Brand- og evakuering.....

Overløb af gylle.....

Kemikalie- og oliespild.....

Stophaner/hovedafbrydere.....

Strømsvigt.....

Transport af bekæmpelsesmidler.....

Bilag A kort over ejendommen.....

Bilag B kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb.....

Udarbejdet af:

Gårdejer
Jørgen Jakobsen
"Åsbakkegård"
Ersholtvej 17
8670 Låsby

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1. gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i _Ringmappe_ på kontoret på Åsbakkegård.

Kopi af beredskabsplanen findes i _Ringmappe_ i forrummet på Østerskovvej 4.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede) **Findes ikke på Østerskovvej 4**
- Drænbrønde/regnvandsbrønd/afløb
- Udløbspunkter til vandløb/jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrøder m.v.
- vt. fald/kote mod vandløb//dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v. –
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

Telefonnumre

Hvis du er i tvivl, så ring 20 66 45 02 Jørgen Jakobsen, ejer

Nærmeste telefon står i kontoret på Åsbakkegård og har nr. 86 95 16 80. Her er også internet og fax.

Miljømyndighed (Skanderborg Kommune)	kontaktes på telefon	_ 87 94 70 00_	dag eller nat
Falck	kontaktes på telefon	_70 33 33 11/Århus 70 10 20 31_	dag eller nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon	___ 112 ___	dag eller nat
Lægevagt (Brug Silkeborg Sygehus, det er hurtigst)	kontaktes på telefon	_70 11 31 31_	dag eller nat
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	_40 51 51 62_	dag eller nat
Landbocenteret Patriotisk Selskab	kontaktes på telefon	_66 15 73 16_	dag eller
	kontaktes på telefon	_63 15 54 00_	
Dyrlæge LVK (Frede Keller)	kontaktes på telefon	_98 52 00 44/21 71 52 86_	dag eller
Foderstofforretning (Århuseggen)	kontaktes på telefon	_86 94 30 11_	dag eller
Elektriker (Flemming EL)	kontaktes på telefon	_86 95 14 66/51 29 72 66_	dag eller nat
Galten Elværk (Driftsforstyrrelser)	kontaktes på telefon	_87 54 06 00_ _20 47 70 03_	dag eller nat
Smeden Carsten Damm	kontaktes på telefon	_86 95 11 01/20 28 80 80_	dag eller nat
VVS	kontaktes på telefon	_86 85 32 35_	dag eller nat
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon	_____	dag eller nat

Brand- og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 1-1-2 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand

Er der tilskadekomne – hvor mange –

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, Jørgen Jakobsen på telefon 20 66 45 02/86 95 16 80

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.

Hvor det brænder

Brandens omfang

Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Rendegraver – traktorer – vogne

Overløb af Gylle Instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 1-1-2.

Oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud

Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren Jørgen Jakobsen på telefon 20 66 45 02/86 95 16 80

Kontakt miljømyndighederne ved telefon Skanderborg Kommune 87 94 70 00

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til drænbrønd placeret i vejgrøften ved Østerskovvej 6 (se bilag oversigtskort)

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Rendegraver – traktorer - vogne

Kemikalie- og oliespild

Instruks

Ved større overløb af kemikalier og olie – RING 1-1-2 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud

Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

Da der ikke opbevares olie eller kemi på ejendommen, er det ikke sandsynligt at der sker overløb eller spild i øvrigt.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Jørgen Jakobsen på telefon 20664502/86951680

Kontakt miljømyndighederne ved telefon: Skanderborg Kommune 87947000

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd (se vedlagte kort)

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Rendegraver – Traktorer - Vogne

Stophaner/hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder ved _Boringen ved gavlen af stuehuset, Østerskovvej 4_

I _Forrum sidder stophane lige bagved døren.

Elektricitet

Hovedafbryder sidder ved: _Forrummet (ved blå silo) lige indenfor døren.

EI-tavle sidder ved: _ Forrummet (ved blå silo) lige indenfor døren.

Nye ampere sikringer opbevares ved EI tavlen_.

Mastesikringer er ved stuehusets gavl mod vest, helt ud til vejen.

Der bruges automatsikringer.

Strømsvigt Instruks

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontrollér at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til Galten Elværk, 87540600 og forhør om varigheden af udfaldet. Telefonnummer, driftsforstyrrelser Galten Elværk, 20477003.

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

Transport af bekæmpelsesmidler

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved held.

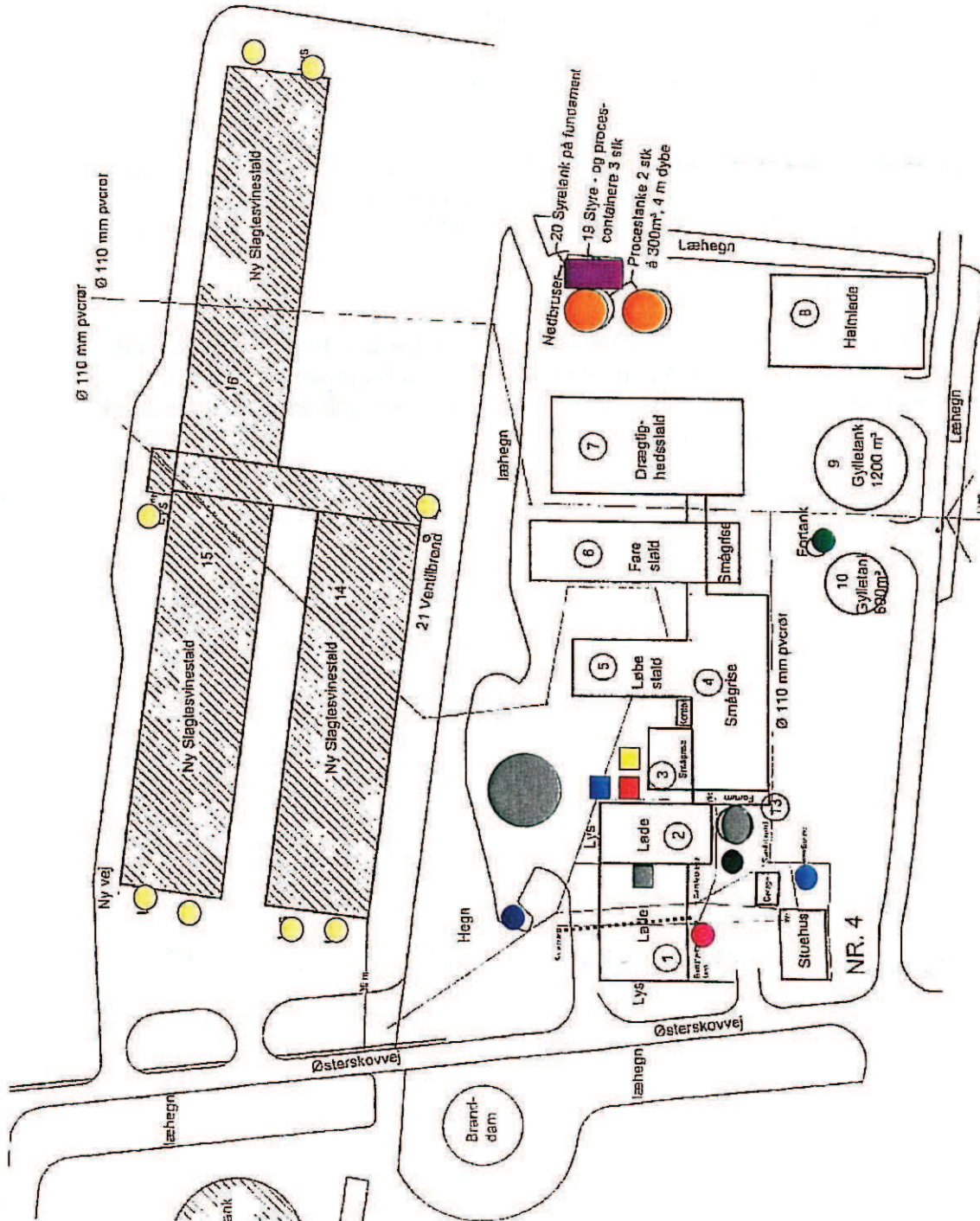
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængelige for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Bilag A til beredskabsplan for Jakobsgård, Østerskovvej 4

Blag B til beredskabsplan for Jakobsgård, Østerskovvej 4

●	Brønd, nedgravet
■	Mastesikring el
●	Brønd, overjordisk
■	Nyt smeltingerlæg, m svoisyretanik
●	Forrum med stophaner til el og vand
⋯	Afledning af tag- og drænvand m.m.
●	Vandboring med stophane
●	Brandslukkere

